JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A⁰. 1856. **Zaturdag 30 Augustus.** **N⁰. 70.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACTEN *uit het Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG *den 25sten Augustus* 1856. (No. 17.)

[Staatsblad no. 49.]

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Paragraaph *C* van art. 1, zoomede art. 2 van het besluit van 27 October 1851 no. 5 (staatsblad no. 61), te wijzigen als volgt:

1o. om, onder overlegging van het rapport van den officier van justitie, den betrokken directeur van het algemeen bestuur, den hoofdintendant der militaire administratie, den hoofdadministrateur der marine, of den chef van het beheer der gouvernements schooners en kruisbooten, van den stand der rekening kennis te geven, en te verzoeken den nalatigen schuldenaar tot voldoening van deszelfs schuld in regten te doen vervolgen, of wel, daartoe termen zijnde, het noodige te verrigten, om de ontbinding der overeenkomst in regten te doen vorderen;

2e. te bepalen, dat bij verzoeken aan den procureur-generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië, om de noodige maatregelen in het werk te stellen tot invordering van 's lands pretentien, dat zal worden gedaan onder bijvoeging der woorden namens den Gouverneur-Generaal", en zulks onverschillig of dat verzoek geschiedt uit krachte dezer algemeene magtiging, dan wel uit krachte van eene bijzondere magtiging, in speciale gevallen gevraagd en verkregen.

Zullende echter, alvorens de ontbinding eener overeenkomst in regten te vorderen, de last daartoe van den Gouverneur-Generaal zelven moeten uitgaan.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

BUITENZORG, *den 25sten Augustus* 1856. (No. 18.)

[*Staatsblad* No. 50.]

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Wijzigende: Ten vervolge op het besluit van 22 Julij 1853 no. 8 (staatsblad no. 62), te bepalen, dat bij de toepassing op militaire ambtenaren van het reglement op de binnenlandsche verloven voor civiele ambtenaren en officieren van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indië, gearresteerd bij besluit van 10 Junij 1853 no. 2 (staatsblad no. 47), de artikelen 12, 13 en 15 van dat reglement zullen worden gelezen als volgt:

Art. 12. Verloven, niet langer dan 14 dagen, verlengingen inbegrepen, durende, kunnen door de chefs van staven en diensten (den chef van den generalen staf, den directeur der genie, den chef van het wapen des artillerie, den hoofdintendant der militaire administratie en den chef over de geneeskundige dienst), aan de hun ondergeschikte militaire ambtenaren schriftelijk worden verleend, met behoud van vol tractement.

Art. 13. Zij mogen bij ziekte of andere gewigtige en dringende redenen, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal, te vragen door tusschenkomst van het militair departement, schriftelijk verlof verleenen: voor eene maand aan ambtenaren op Java gevestigd, 2 maanden aan hen, die zich in de buitenbezittingen bevinden.

Art. 15. In geval dringende redenen verbieden om te verwijlen tot dat, door wie bevoegd is, op een verzoek om verlof is beschikt, kan de hoogste ter plaatse aanwezige of naastbijzijnde autoriteit van het wapen of de dienst, waartoe de belanghebbende behoort, schriftelijk toestaan dat, in afwachting van beschikking, van het verlof worde gebruik gemaakt.

Deze vergunning wordt zonder vertraging aan den betrokken chef van het wapen of de dienst medegedeeld, en heeft op zich selve geen behoud van tractement ten gevolge.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de opziener der 1ste klasse te Ooloe en Pakanten (residentie Tappanolie) *W. van der Valk.*

Schutterijen, enz.

Bij de Samarangsche Schutterij.

Ontslagen:

Op hun verzoek, eervol, de kapitein, secretaris van den krijgsraad, *J. Martens*, en de 1ste luitenant à la suite *P. Andreas.*

Benoemd:

Tot kapitein, secretaris van den krijgsraad, *C. S. van Heeckeren*, laatstelijk kapitein der Noord-Hollandsche schutterij.

Tot 2de luitenants, de schutters *J. G. 't Haoft* en mr. *J. H. Waller Diemont.*

Bij de Soerabajasche Schutterij.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens volbragten diensttijd, de officier van gezondheid der 1ste klasse *P. L. Onnen.*

Benoemd:

Tot officier van gezondheid der 1ste klasse, de officier van gezondheid der 2de klasse *H. C. Hein.*

Tot officier van gezondheid der 2de klasse van Z. M. zeemagt *K. Buwalda.*

Militair Departement.

Bevorderd:

Bij den Generalen staf.

Tot luitenant-kolonel, de zich met verlof in Nederland, bevindende majoor *W. Arnekhuijs*, van dien staf, met bepaling, dat zijne anciënniteit zal rekenen in te gaan van af 31 October 1855.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den 1sten luitenant der infanterie *S. Meijers.*

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement.

Zijn geplaatst:

Bij de Infanterie.

Bij het 5de bataillon, de 2de luitenant *E. W. Pfeiffer.*

Bij het 12de bataillon, de 2de luitenant *R. W. D. Thomasset*; beiden onlangs uit Nederland aangekomen.

Zijn overgeplaatst:

Bij de Infanterie.

Bij het 1ste bataillon, de 1ste luitenant *T. C. J. van Dentzsch* en de 2de luitenants *A. M. van der Meer*, *A. Luijmes* en *H. J. C. Janssen*; allen van het 11de bataillon.

Bij het 2de bataillon, de kapiteins *A. C. Hardenberg* en *J. W. J. Piper*, van het 4de bataillon, en *M. J. Pocqué*, van het 8ste, bataillon; de 1ste luitenants *J. Hubeek*, van het 4de bataillon en *F. Hubeek*, van het 9de bataillon; de 2de luitenants *B. G. H. L. F. Trompheller* en *C. J. G. de Bruijn*, van het 9de bataillon, en *A. P. W. Meis*, van het 12de bataillon.

Bij het 4de bataillon, de kapitein *M. L. Engel*, van het 2de bataillon, en de 2de luitenant *B. J. van Lith*, van het 7de bataillon.

Bij het 5de bataillon, de kapitein *N. Kleesmeijer*, van het 12de bataillon.

Bij het 7de bataillon (Celebes), de kapiteins *A. J. Camphuis*, *V. A. Amiot* en *K. G. Fritzen*; de 1ste luitenants *F. J. T. Franck*, *A. G. F. van Zee* en *J. C. Albrecht*; de 2de luitenants *E. G. Weijland*, *R. H. G. Ruempol*, *L. N. O. Nossent*, *J. van Hogerlinden*, *F. J. W. Mekern* en *F. C. P. Varkevisser*; allen van het 2de bataillon.

Bij het 8ste bataillon, de 2de luitenant *C. J. Knoote*, van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling.

Bij het 9de bataillon, de 1ste luitenant *S. Meijers*, van het garnizoens-bataillon op Banka.

Bij het 11de bataillon, de 1ste luitenants *M. Baas*, van het 13de bataillon, en *L. J. F. Timmermans* en *J. H. Swaving*, van het 13de bataillon; de 2de luitenant *C. J. M. de Wilde*, van het 1ste bataillon.

Bij het 12de bataillon, de kapitein *W. A. Zelle* van het 5de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de kapitein *P. M. Gallas*, van het 7de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de kapitein *B. F. C. Klemberg*, van het 13de bataillon; de 2de luitenant *J. P. Smogge*, van het 1ste bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Molukkos, kapitein *W. A. C. Ardesch*, van het 12de bataillon; de 2de luitenant *J. C. A. Amiet*, van het 4de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, de kapitein, chef van den staf, *C. M. H. Kroesen*, de kapiteins *L. C. C. van Oijen*, *P. J. C. van Hooij Schilthouwer*, *C. S. van der Pool*, *F. G. Pfeiffer*, *A. A. Yske*, *J. Keijzer* en *F. M. Barberino*, allen van het 7de bataillon; de 1ste luitenant-adjudant *F. J. M. Westerbaen Schmidt*, de 1ste luitenants *J. V. Kriesfeld*, *F. J. Reckers*. *F. J. L. von Sternbach*, *C. J. Schindler*, *G. H. Vos*, *C. P. Frantzmann*, *J. Conrad*, *S. J. Brunsveld van Hulten*, *J. C. Hamel*, *J. Egger*, *C. G. Heijligers*, *H. A. A. Niclou*, *H. A. B. W. L. von Kock*, *B. J. van Bosstraeten*, *A. C. G. E. Bols*, en *H. C. Bruggeman*, allen van het 7de bataillon, en *A. J. Diepenbroek*, van het garnizoens bataillon in de 3de militaire afdeeling, de 2de luitenants *F. M. Mulder*, *W. F. K. van Harrevelt*, *M. W. van Gorkum*, *M. A. E. Phaff*, *J. L. Jonxis*, *W. T. van Stuwe*, *H. W. C. A. Thieme*, *J. E. Sackse*, allen van het 7de bataillon; *V. L. Ruiter*, van het garnizoens bataillon in de 3de militaire afdeeling, en *J. H. J. von Schmeichaven*, van het 13de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (*Banjoewangie*), den 1ste luitenant *R. H. Rhode*, van het 5de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Timor), de 1ste luitenant *A. A. M. Leereum*, van het 4de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Bangkalang), de 2de luitenant *L. A. van den Berg*, van het 4de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Samarang), de kapitein *H. E. G. Leder*, van het 5de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Tjilatjap), de 2de luitenant *M. D. Wijnmalen*, van het 8ste bataillon.

Bij de Militaire Administratie.

Uit de 1ste naar de 2de militaire afdeeling, om aldaar belast te worden met de administratieve dienst, de onderintendant der 1ste klasse *B. M. van den Ham.*

Als onderintendant der 2de klasse, de betaalmeester der 1ste klasse *O. B. F. Immink.*

Belast:

Met de administratieve dienst in de 1ste militaire afdeeling, op Java, de onderintendant der 1ste klasse *P. J. F. Timmermans* thans te Batavia..

PELAGIE (*vervolg.*)

Dien zelfden avond, toen de Luines reeds weder in zijne gevangenis was teruggekeerd, en Briffaud in zijn oud boek zat te lezen, kwam Pelagie plotseling naar hem toe, ging naast hem op de knieën zitten, nam zijne hand tusschen de haren, zag verstandig naar hem op en zeide in tamelijk zamenhangende en verstaanbare woorden: »Goede oom, wil lezen en schrijven leeren; zeg het aan den pater."

Den ouden man traden van blijde verbazing de tranen in de oogen. Verwonderd riep hij uit, terwijl hij het meisje aan zijn hart drukte: » Zoo heeft God dan mijn vurig gebed verhoord en aan u een wonder gedaan. Zoudt gij werkelijk beter en aan mij en de wereld teruggegeven worden? De goedheid des Heeren zij geloofd! Nu heb ik de kracht van het gebed leeren kennen. De ridder had gelijk, toen hij nog hoop koesterde, die ik reeds had opgegeven; gezegend zij daarom zijne komst in dit huis!" Het meisje zweeg, maar haar blik gaf te kennen, dat zij opmerkzaam naar hem luisterde en zich moeite gaf om zijne woorden te vatten.

De oude kon van vreugde den geheelen nacht niet slapen, en met oogen, die van blijdschap fonkelden, verhaalde hij den volgenden morgen den ridder bij het ontsluiten van deszelfs gevangenis zijn geluk.

Weldra kwam ook de goedhartige monnik en begon met zijn onderwijs. Het jonge meisje nam, — men kon het haar aanzien — al hare geestkracht te zamen om den onderwijzer te verstaan, en het scheen haar te vleijen, dat de Luines dat onderwijs mede bijwoonde, dat hij zelfs nu en dan een woord ter opheldering haar toevoegde en hare vorderingen prees. Dikwijls zag zij hem met verstandige en vragende oogen aan, alsof zij zeggen wilde: is het zoo goed? — Pater Cecil was met die eerste proef zeer tevreden. Hij was in dit eene uur verder met haar gekomen dan vroeger in maanden. Ook hij prees deze verandering als een wonder des Hemels, en toen hij zich verwijderde om de mis te lezen, beloofde hij harer in een innig gebed aan het altaar te zullen indachtig zijn. Den ouden Briffaud echter sloeg het hart zonder ophouden van vreugde, en in den loop van den dag kocht hij het jonge meisje een nieuw wollen kleedje met zilveren afzetsels, waarin het slanke, schoone en bloeijende kind zich uitstekend aanminnig vertoonde.

Toen de Luines des namiddags met de kraai naar den hof ging, om zijne proeven met den vogel voort te zetten en nog eenige kraaijen te vangen, hetgeen hem ook gelukte, was Pelagie hem gevolgd en zag zijne verrigtingen met opmerkzaamheid toe; ook gedroeg zij zich, als hij haar verzocht om hem eenigermate behulpzaam te zijn, bijzonder handig en vernuftig. Toen het donker begon te worden keerden zij met de tamme en met de gevangen kraaijen naar Briffaud terug. De ridder gaf aan den oppasser der gevangenis te kennen, welk een voornemen hij had met de door hem genoemde leelijke dieren. Hij schudde ongeloovig glimlagchend het hoofd, maar het oog op Pelagie latende vallen, zeide hij; »Men moet aan niets wanhopen en zich geene moeite laten verdrieten, zoo men het doel wil bereiken." Met deze woorden verwijderde hij zich, daar hem zijne bezigheden naar binnen riepen.

Pelagie nam plaats op hare bank en speelde met Loulou; Karel zette zich naast haar en begon weder met haar te spreken; zij luisterde naar hem met ingespannen opmerkzaamheid, doch tegen zijne kussen verzette zij zich nog met meer ernst dan vroeger. Eensklaps sloot zij de oogen en scheen in diep gepeins te verzinken; daar sprong zij onverwacht op en vroeg met heldere stem: »Wat is de zee?"

Verbaasd zeide de Luines tot zich zelven: »Zoo heeft zij dan toch, in spijt van den geestelijken nacht waarin zij verkeert, de voorwerpen van mijn eerste gesprek met den oude opgevangen." En nu gaf hij zich moeite haar een eenvoudig beeld van de zee, zoo als hij het uit eigene aanschouwing kende, te ontwerpen, in zoo ver als het voor haar bevattingsvermogen duidelijk was. Toen hij haar den ondergang der zon beschreef, ver-

Landmail van September.

De directeur der posterijen te Batavia, herinnert belanghebbenden dat het mailstoomschip in September den 10den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Dingsdag den 9den September aanstaande:

a. des avonds ten 6 ure, voor Europa, Britsch-Indie, China, enz. enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Maandag 1 September, ten huize van den heer *P. H. W. G. de Vlugt*, op het Molenvliet, hoek Beerendrechtslaan, door *Gebr. Roselje & Co.*

Zondag te voren te bezigtigen.

en

Tegen 2 pCt. vendusalaris, door *Vaupel & Co.*, op het plein der Javasche Bank.

Dingsdag 2 September, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Woensdag 3 September, wegens vertrek, voor de woning van den kapitein der artillerie *de Roock*, in het artillerie-campement te Weltevreden, door *B. J. Leon*,

en

In een der recherche pakhuizen aan den Kleinen Boom, door *Vaupel & Co.*

Donderdag 4 September, op Jacatra, nabij de kerk, door *Gebr. Roselje & Co.*, van de aan wijlen den heer *E. J. Göring* toebehoorende fabriek.

Vrijdag 5 September, voor een huis in Gang-Ribal (Buiten-Nieuwpoortstraat), door *Abeelen, Dennison & Co.*

Zaturdag 6 September, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen.

Vertrekkende Personen.

D. T. Pryce.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 25 tot en met den 28 Augustus 1856.

HOTEL WILLEM II. *J. J. van Leeuwen*, van Rotterdam.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *M. W. Zwart*, van Soerabaya. — *A. L. Ekström*, van Batavia. — Mevr. *Onder de Linden*, van Nederland. — *D. Meijer*, van Krawang. — *A. Leegel*, van Soerabaya.

MARINE HOTEL. *J. Walstra*, van Riouw. — *J. Wolff* en Echtgenoote, van Samarang. — *Baumut*, van Amsterdam. — Dr. *A. L. Gastmann* en *familie*, van Herwijnen.

JAVA HOTEL. *G. Sotgan*, van Probolingo. — *K. L. Swart*, van Amsterdam. — *A. H. van der Waal*, van Rotterdam. — *M. Vis*, van Idem. — *P. Reuzekamp*, van Idem. — *P. J. Haken*, van Amsterdam. *P. C. Rosier*, van Rotterdam.

Advertentiën.

Getrouwd:

F. W. SIJTHOFF

met

P. H. BEKKING.

PONOROGO, *den* 11 *Augustus* 1856. (2116)

Bevallen van eene DOCHTER, Mevrouw *van Swieten*, geboren *Steinmelz*.

PADANG, 31 *Julij* 1856. (2089)

Op den 15 Augustus 1856 is te Japara voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *C. P. G. Mung*, geliefde Echtgenoote van

(2106) J. W. VAN GROLL.

Bevallen van een ZOON, *C. Schmitt, Lammers van Toorenburg*.

SAMARANG, 22 *Augustus* 1856. (2090)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. C. de Man*, geliefde echtgenoot van

(2039) J. VAN PABST,

BATAVIA, 23 *Augustus* 1856. *Kapt.-Adj.*

Bevallen van eene DOCHTER, *E. M. C. Revius, Burger*.

BATAVIA, 29 *Augustus* 1856. (2118)

Mijn dierbare echtgenoot *Peter Ruyl*, overleed den 8sten April 1856, in den ouderdom van 27 jaren, aan boord van het schip *Waterloo*, kapt. *Duinker*, op reis van Soerabaya naar hier.

(2036) Wed. P. RUYL.

AMSTERDAM, 30 *Junij* 1856.

Het Zoontje op den 7 Augustus geboren, werd ons op den 10 Augustus door den dood ontrukt.

F. N. G. MERSEN SENN VAN BASEL.

F. J. MERSEN SENN VAN BASEL.

(2085) *geb. Butin Bik.*

KOSSARANG, *den* 19 *Augustus* 1856.

Heden overleed ons kindje *Charles Willem*.

C. L. COULSTER.

(2052) P. E. COULSTER,

BATAVIA, *den* 21 *Augustus* 1856. *Jans.*

Vendutie

op Maandag den 1 September 1856,

ten huize van den Heer **P. H. W. G. de Vlugt** op Molenvliet, hoek van de Beerendrechtslaan, door *Gebr. Roselje & Co.*,

van een netten en wel onderhouden boedel, bestaande uit Canapès, Stoelen, Kasten, Toilet, Consoles, Ledikanten, Speeltafels, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Zilver-, Pleet- en Glaswerk, Eet- en Thé Serviesen, voorts Rijtuigen, Paarden, etc., etc.

Op Zondag te voren te bezigtigen. (2062)

Vendutie

op Maandag 1 September 1856,

tegen 2 pCt. Vendu Salaris, door **Vaupel & Co.**, op het Plein der Javasche Bank, van:

100 Stuks Fraaije en Groote

Macasser Paarden,

waaronder vele boven de 4 voet en geschikt voor Rijpaarden, alsmede verscheidene Spannen Wagenpaarden, aangebragt per brik **Antoinette**, hebbende slechts 7 dagen reis. Van heden af te zien op voornoemd Plein. (2066)

Vendutie

op Dingsdag den 2 September 1856,

voor het commissiehuis van **Abeelen Dennison & Co.**, zonder reserve van

300 kisten à 4 dozijn Haantjes Bier,

waarvan de monsters inmiddels te bekomen zijn, 100 kistjes waskaarsen van het merk N. D. Brandon te Amsterdam, 1 partijtje lood, hanglampen en hangstolpen patjols, witte en bonte hemden, molton dekens, 1 kist satijn d'amerique, canarievogels in bijzonder fraaije kooijen en **ten 10 ure,** precies voor rekening des boedels van wijlen den heer **H. L. E. Chun**, Een Woonhuis en Erf met Bijgebouwen gelegen Meester Cornelis blok L deel 20 No. 190/196 B. verponding No. 7498, en voor rekening des boedels van wijlen *Radjiedin Boesoek* zes Perceelen breeder omschreven in de Javasche Courant van heden. (2064)

De ondergeteekenden zullen op hunne vendutie van Dingsdag aanst. verkoopen:

eene baal groen laken, knoopen in soorten, was lucifers, 100 dozijn zweepen, verfwkwasten, porte-monnaies en porte-sigares, violen met strijkstokken, hangsloten, glazen sigaren pijpen, speelgoed, diverse lijnwaden, 1 kist rood Adrianopel katoen, **50 manden SYDNEY AARDAPPELEN**, 50 pakken geperst hooi, pas aangebragt.

(2109) ABEELEN, DENNISON & Co.

Vendutie

op Woensdag den 3 September 1856,

in een der recherche pakhuizen bij den kleinen boom, door *Vaupel & Co.* voor rekening van wien zulks mogt aangaan, van:

Stengen, Ra's, Zeilen, Ankers, Kettingen, Trossen, staand en loopend Touwwerk, Blokken, groote Boot, Middelboot, Giek, enz. enz., circa 8000 Guniezakken, 30 pic. Steenkolen, 21 zakken gestooten Tin, een partij Sapanhout, enz. enz., alles afkomstig van het schip *Robertus Hendrikus*, benevens het Wrak, zooals hetzelve is liggende ter reede. (2093)

Vendutie

op Woensdag den 3 September 1856,

wegens Vertrek, voor de woning van den kapitein **de Roock**, in het Artillerie kampement te Weltevreden, door *B. J. Leon*,

van eenige Meubels, bestaande uit tafels, banken, stoelen, kasten, spiegels en schilderijen, benevens goede hang- en tafellampen, voorts twee goed gedresseerde rijpaarden, een bendie met paard, enz. (2092)

VENDUTIE

Op Donderdag den 4 September 1856,

op Jacatra nabij de kerk, door *Gebr. Roselje & Co.*, van de aan wijlen **E. J. Göring** toebehoorende fabriek bestaande uit eene

Arakstokerij,

met **DISTILLEER-MACHINE** en toebehooren.

Een toestel tot het maken van Azijn,

Een Machine tot het raffineren van Suiker,

benevens de daarbij behoorende **Twee Erven** bebouwd met **Twee steenen Woonhuizen**, en dito bijgebouwen allen met pannen gedekt, staande in de buurt of wijk Jacatra, oosterveld, het 26ste deel van blok L sub. No. 23 en 24 bij de verponding geregistreerd onder No. 5 en 4672.

Vervolgens den Inventaris bestaande uit eenige honderde kisten en kelders met en zonder leedige flesschen, kasten, tafels, leedige oxhoofden en kleiner vaatwerk, martevanen, een partij geraffineerde suiker, likeuren, Siropen. Eenige vatan arak, cognac, oxhoofden azijn, 33 krandjangs suiker, etc., etc.

De voorwaarden bij den verkoop der fabriek is als De kooper van de huizen, bijgebouwen [illegible] gehouden zijn.

1o. De Arakstokerij met Distilleer-machine en toebehooren,

2o. De toestel tot het maken van Azijn en

3o. De Machine tot het raffineren van Suiker gezamentlijk te koopen voor eene som van ƒ 6000 (zes duizend gulden recepis).

De fabriek zal precies ten 10 uren worden opgeveild.

Voor nadere informatien adressere men zich aan de Testamentaire Executeuren de Heeren *Gumprich* en *Strauss* of bij de Commissionnairs

(2063) Gebr. ROSELJE & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag den 5 September 1856,

voor een huis in Gang Ribal, Buitennieuwpoortstraat, door *Abeelen, Dennison & Co.*

van eene palanquin, eenige meubelen, voorts Goud- en Zilverwerk, Diamanten en Brillanten. 2110

Op een nader te bepalen dag

zal op publieke Vendutie worden verkocht;

het Huis gelegen aan het Molenvliet, toebehoorende aan den Heer *Ds. Buddingh*, zijnde inmiddels uit de hand te koop.

Te bevragen bij

(2049) REIJNST & VINJU.

---

meed, hij, onteltelijk het woord »vuur," om haar niet het verschrikkelijk tooneel te herinneren of het in haren geest te verlevendigen, waardoor haar kinderlijk verstand was verward geworden; hij maalde haar de vuurmeteijke, de waaier al als met rozen en purper bedekt.

Zij luisterde naar ieder zijner woorden, die hij langzaam voordroeg, en toen hij had uitgesproken, verzonk zij in diep gepeins; zij sloot de oogen, als wilde zij zich in hare ziel het ontvangen beeld vertegenwoordigen. Toen zeide zij met eenen zucht: »Dus zoo groot, zoo veel water en boven niets dan de hemel." Daarop zweeg zij weder.

Toen Briffaud teruggekeerd, riep hem de Luines toe: »Onze Pelagie weet wat de zee is. — Welnu dan, mijn kind, spreek!" zeide de oude met blijde nieuwsgierigheid. En Pelagie gaf zich alle moeite om, al geschiedde het ook in kwalijk samenhangende woorden, haren oom datgene te schilderen, wat zij zoo even had vernomen. Met tranen der vreugde sloot hij het meisje in zijne armen, en met eenen blik naar boven, riep hij uit: »Ja, God de Heer heeft geholpen en zal het nog verder doen!"

Den daaraanvolgenden dag gelukte het den ridder inderdaad, dat de kraai van Pelagie, op zijn bevel, een musch, afschoot en hem deze overbragt. Ik heb gewonnen, jubelde de Luines en riep Pelagie tot zich, om Loulou haar kunststuk ten tweeden male te laten verrigten. Het gelukte andermaal. Het meisje gaf op de levendigste wijze hare verwondering te kennen, hoewel zij medelijden scheen te hebben met de bloedende musch, want zij schudde Loulou dreigend haar hoofdje toe. Ook zij zelve had dien dag aanzienlijke vorderingen in het onderwijs gemaakt, waarover zich zoowel haar leermeester als haar vader verblijdden: zij kende alle letters, kon ze uitspreken en ook bij elkander voegen.

Intusschen gingen er acht dagen voorbij in welke Pelagie vlijtig leerde en de ridder de kraaijen temde en afrigtte, zonder dat in den toestand der laatste eenige verandering, of hij zelf eene schrede nader tot zijne bevrijding kwam. De koning had hem of vergeten, of hij was bij denzelven valschelijk aangeklaagd, en de ligtgeloovige monarch ernstig tegen hem vertoornd. Indien het laatste waarheid ware, was elke straal van hoop weder verdwenen.

Gedurende dezen tijd was in de tegenwoordigheid van Pelagie, tusschen haren oom en de Luines, dikwijls sprake geweest van het verzoekschrift aan den koning, waarop de ridder zijne verlossing grondde, en van de mogelijkheid om het door eenen derden — opdat Briffaud niet strafschuldig mogte worden — aan Lodewijk zelven terhand te stellen. Het meisje had bedaard toegeluisterd, zonder hare deelneming door eenig teeken te verraden, behalve dat zij zich inwendig moeite scheen te geven, zich een duidelijk begrip van de zaak te vormen.

Toen den daaraanvolgenden dag — het was op eenen zaturdag — de Luines aan tafel zat, met [illegible] in de hand, zwijgend en bekommerd voor zich ziende, en het meisje niet bemerkende, was hij alleen, want Briffaud had zich naar zijne bezigheden begeven, stond Pelagie eensklaps van haar zitbankje op, en nadat zij eerst de kraai op den grond had gezet, keerde zij met zachten tred naar den treurige toe, leide hem de hand op den schouder en wenkte hem stom haar te volgen. Onwillekeurig stond hij op en volgde haar in haar kamertje. Op eene tafel lag papier, geheel duidelijk met hare schrijfproeven bedekt, en eenig schrijfgereedschap. Pelagie wees op het papier en zeide zachtkens, alsof iemand haar beluisteren konde: »Het verzoekschrift." Zij zag den ridder daarbij met groote sprekende oogen aan.

»Het verzoekschrift?, riep de Luines verbaasd, maar wie zal het den koning overbrengen?

— Pelagie, zeide het meisje en wees met den vinger op hare borst.

— Gij? Kent gij dan den koning, en zijt gij bekend in de Louvre?

— Ken den koning — de Louvre ken ik ook, met de kinderen in de keuken dikwijls gespeeld.

De Directie van het Fransche Tooneel te Batavia, acht zich verpligt een beroep te doen op de welwillendheid van het publiek, ten einde haar te gemoet te komen in de vele uitgaven, door haar in de laatste dagen tot het opvoeren van groote opéra's gedaan, waardoor in hare kas een belangrijk deficit is ontstaan, waarom zij het voornemen heeft te geven

op Maandag den 1 September 1856,

Abonnement Suspendu,

Si j'étais Roi!

hopende dat eene talrijke opkomst van het publiek haar in staat zal stellen dat deficit te dekken.

(2054) VAN KINSBERGEN & Ad. POTIER.

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Lundi, 1 Septembre 1856.

Abonnement Suspendu.

SI J'ÉTAIS ROI!

Le Prix des Places pour Lundi est, pour les Abonnés:
Cavalier *f* 4. Dame *f* 3.
Pour les personnes non-abonnées:
Cavalier *f* 5. Dame *f* 5. Enfant *f* 3.

Le Spectacle commencera à **Sept heures précises.**

Tres-incessamment

au bénéfice de Mme *Ghymers*

Les Huguenots.

Grand-opéra en 5 Actes et 8 Tableaux.

Décors et Costumes nouveaux.

(2097)

CIRQUE EUROPEËN.

De Directie van bovenvermelde, onlangs uit Frankrijk alhier aangekomen **CIRQUE**, heeft de eer het geacht Publiek te verwittigen, dat zij, *met vergunning van den Resident van Batavia*, het voornemen heeft, hare drie **eerste** Voorstellingen op

ZATURDAG den 6den September

aanstaande te openen.

Die Voorstellingen zullen plaats hebben in de daartoe, op het Koningsplein, opgerigte Tent op **ZATURDAG, WOENSDAG** en **ZATURDAG** achtervolgend, zullende dagelijks van af *Donderdag den 4 September* in bedoelde Tent gelegenheid zijn tot het verkrijgen van **Entrée-Billetten** en het vooruit bespreken van plaatsen, *des morgens van 8 tot 10, en des namiddags van 4 tot 6 ure.*

De prijs van een entrée-billet voor ieder dier drie Voorstellingen zal zijn *f* 5, **Vijf Gulden recepis**, zonder onderscheid van persoon of ouderdom.

Het Programma der Voorstellingen zal telken male bij tijds in de Dagbladen worden bekend gemaakt.

De Directie hoopt door hare pogingen, om het Publiek het grootste genoegen te verschaffen, ook hier dien ruimen bijval te verwerven, die haar in de voornaamste steden en plaatsen in Europa ten deel mogt vallen.

De Directie voormeld,

(2055) SCHMIDT, GUENTRIUS & Co.

VENDUTIE VAN EEN SCHIP.

De Ondergeteekenden zullen

op Dingsdag den 16 September 1856,

voor rekening van belanghebbende, ten verzoeke van den gezagvoerder *John Cutts Bartlett* op Vendutie verkoopen:

het Amerikaansch gekoperd en kopervast Schip

CYNTHIA,

groot 373 tonnen, geheel van Eikenhout gebouwd, met deszelfs Inventaris, Masten, Rondhouten, staand en loopend Want, Zeilen, Ankers, Kettingen, Sloepen, enz. enz., zooals hetzelve alhier ter Reede is liggende.

De lijst der Inventaris ligt ter inzage bij

(2111) ABEELEN, DENNISON & Co.

De ondergeteekende heeft eene Tokozaak opgerigt te Rijswijk over de Harmonie en is voorzien van diverse **VERSCHE** provisiën en dranken, als: boter, hammen, kaas, gerookt vleesch, rolpens, zalm, vleesch en groenten in blik, zuren, Deensche asperges, champignons, truffels, getruffeerde pasteijen, chocolaad, fransche geleijen, vruchten op water en brandewijn, bier, likeuren, madera portwijn, bourgogne chambertin, champagne, rhijnwijnen, kistwijn, Baour vatwijn,

fijne champagne cognac	*f* 18.	het dozijn.
supérieure tafelwijn	» 9.	
fransche siropen assortiment naar keus	» 18.	
pas aangebragte sla olie groote flesschen	» 17.	

Witte suiker in manden en brooden, enz.

Eau de cologne, fijne parfumeriën, nagel en tandenschuijers, porceleinen, theeservi[e]zen, stellen fijn glaswerk, parijsche karwatsen en wandelstokken, japansche waaijers enz.

(2105) J. VAN DEN MUIJSENBERG,

Batavia, 1 September.

Berigt voor Gezagvoerders van Schepen.

Te Tjilatjap is verkrijgbaar bij den heer *Schoon*, prefereerende Arak. (2107)

Per de *Joan Melchior Kemper*

hebben de ondergeteekenden op nieuw ontvangen eenige van de op Java algemeen gunstig bekende **ijzeren Ledikanten** voor 1 en 2 personen en voor kinderen.

(2112) GEBR. ROSELJE & Co.

Versche Soerabayasche Aardappelen,

tegen *f* 10.— per picol à contant bij

(2117) W. KUYPERS, Passer Senin.

Ontvangen:

Puike Boter. Hammen. Kazen, Haantjes Bier van het merk *P. & S. Rendorp*, pas aangebragt.

(2077) ABEELEN, DENNISON & Co.

OGER Frères,

hebben direct ontvangen per laatste Overlandmail, uit de voornaamste Fabrieken van Parijs,

Borduursel, Degens, Goud- en Zilver Galon, W knoopen, Costuum Hoeden voor HH. Ambtenaren. (2071)

Toko Rijswijk.

Heden ontvangen: versche Hammen, Zoetemelksche en Leydsche Kazen, **echt** Haantjes Bier, Saucijs de Bologne in kleine blikken, enz.

(2065) VAN GENT & Co.

S.B.vanKleeff&Co.

Passer Pisang en Rijswijk.

Ontvangen:

Per *Louise Wilhelmina*,

HAANTJES BIER get. Rendorp.

Per *Dam van Ysselt*,

ZOETEM. KAAS.

Per *Australia*,

PUIKE HAMMEN.

(2050)

TE KOOP of **te Huur** à *f* 60 's maands een Huis in Gang Patjenongan.

(2113) J. MUNNICH, qq.

TE KOOP **Wegens Vertrek,** De Fabriek van **SODA-WATER** met Toebehooren. Te bevragen bij

(2074) H. JURGENS, op Molenvliet.

TE KOOP Een soliede Handchais voor een of twee Paarden, Twee Engelsche Bendies, een span goed gedresseerde Wagenpaarden, een Billard met toebehooren.

2068) DORT, Tagal.

TE KOOP Op zeer aannemelijke voorwaarden, **het Hôtel Willem II met Wagenverhuurderij.**

Nadere informatiën te bekomen bij

(2053) J. T. HALKEMA.

TE KOOP onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, de huurcontracten van het land Bradjan en onderhoorigheden, gelegen in de nabijheid van Boijolalie, residentie Soerakarta. Te bevragen bij den huurder

(2041) C. J. DE CASEMBROOT.

TE KOOP of TE HUUR,

in de Stad, buurt *Stadhuisplein*, een Huis, geheel geschikt voor open Toko of Magazijn. Te bevragen bij den heer

(2038) VAN DER BEEK.

Te Bandong

TE KOOP OF TE HUUR, een alleraangenaamst gelegen Woonhuis met ruime vertrekken, complete Bijgebouwen, groot Erf met Groententuin, enz.

Nader te bevragen aldaar bij den heer *H. A. M. Brumsteede*, en te Batavia bij

(2059) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

TE HUUR of TE KOOP

Een Huis, gelegen op het Koningsplein, Noordzijde, thans bewoond door den heer *de Kock van Leeuwen*, te aanvaarden met primo November aanstaande, en te bevragen bij

(2085) W. DE VAL.

29 *Augustus* 1856.

TE HUUR Met 1o October aanstaande, het benedenhuis, met stal, koetshuis keuken, goedang, dispens, etc. thans geoccupeerd door den heer *A. Bake*; bij de ondergeteekende op Noordwijk.

(2101) A. GUEX DE COUDRAY.

27 *Augustus* 1856.

—O! riep de Luines verheugd uit, zoo wenkt mij dan de hemel door dezen engel der onschuld een schemer van verlossing. Welaan, het zij gewaagd; Hij heeft zich mij genadig betoond: Hij is zigtbaar met haar. Hij zal het ook met mij zijn."

Hij ging aan de tafel zitten en ontwierp onverwijld in weinige regels zijn verzoek om gratie. Hij nam zich echter daarbij wel in acht om den maarschalk d'Ancre aan te klagen; hij bad slechts om de genade des konings en om zijne verlossing. »Hoor mij nu oplettend aan, mijn kind! zeide hij, zich vlak tegenover het meisje plaatsende en zijne woorden van eenige gebaren doende vergezeld gaan. Als de koning morgen uit het portaal te Vaucelijn komt om zich in de kapel naar de mis te begeven, dring dan door de hellebaardiers heen, kniel snel voor de voeten des konings neder, houd het blad in de hoogte, dat hij het zie, en roep: »Genade, genade! voor de Luines!" Hebt gij mij begrepen?"

Het meisje zag hem met een vriendelijk lachje aan en antwoordde op vasten toon: »Pelagie zal het wel maken." Daarop nam zij het geschrift en verborg het onder het kussen van haar bed.

En zoo als de Luines haar had voorgeschreven, en zoo als het meisje beloofd had te doen, zoo liep ook alles in de beste orde af. De koning trad in zijnen groenen, rijk met goud versierden rok, den hoed met den witten vederbos op het jonge, schoone hoofd, van zijnen hofstoet omringd, uit het portaal, om zich naar de kapel te begeven, en reeds lag Pelagie aan zijne voeten en deed zoo als haar bevolen was.

»Van waar is dat buitengewoon schoone kind? vroeg Lodewijk verwonderd bij hare verschijning.

— Het is de krankzinnige nicht van den gevangenbewaarder in den toren te Nesle," zeide een der hovelingen.

Bij deze woorden, waarvan Pelagie misschien den zin wel begrijpen mogt, kwamen haar twee groote tranen in de oogen. Maar reeds had zij het verzoekschrift den koning in de hand gedrukt; reeds was de naam »de Luines" hem in het oor gedrongen; reeds had hij het blad ontvouwd en den inhoud gelezen.

»Bij Gods toorn, riep hij uit, dat is afschuwelijk!" Hij keerde zich om en ijlde naar zijne moeder. Tot geluk van onze held was deze maal de maarschalk niet in de nabijheid des konings; hij had wegens ongesteldheid de kamer moeten houden. — Pelagie sprong in een bootje, roeide over de Seine en stortte geheel buiten adem bij de Luines in de kamer. Zij zonk snikkende aan zijne borst en zeide in gebrokene woorden: »Het is goed; alles goed! De koning heeft den brief. — O, gij, mijn reddende engel! juichte de Luines en drukte het meisje vaster aan zijne borst. Eeuwig zal ik u dankbaar zijn."

»Lees dit, zeide Lodewijk tot zijne moeder, en tranen van toorn kwamen hem in de oogen, men heeft mij schandelijk, afschuwelijk misleid en bedrogen."

De koningin las vlugtig de regels, en met moeite hare verlegenheid verbergende, antwoordde zij: »Ik weet het, mijn zoon! en moest het voor u verborgen houden. Het geschiedde tot uw heil, Sire! en de maarschalk heeft regtvaardig gehandeld. Deze de Luines, uwe gunst en genade vergetende, heeft in zijnen trotschen overmoed het gewaagd met verachting van uwe geheiligde majesteit te spreken. Eindelijk had hij de Bastille verdiend, maar omdat hij een uwer gunstelingen is, zou dit slechts eene tuchtiging voor hem zijn.

— Zoo Karel dat gedaan heeft, riep de ligtgeloovige koning uit, dan is hij ondankbaar; maar omdat ik hem heb lief gehad, vergeef ik hem en schenk hem de vrijheid. Doch van heden af zij hij van ons hof verbannen. Opdat ik niet voor de tweede maal bedrogen worde, zoo zeg den maarschalk, dat ik niet eer een decreet onderteeken, voordat ik weet dat de Luines werkelijk vrij is." Dit gezegd hebbende, kuste hij de koningin eerbiedig de hand en ging naar de kerk.

(Wordt vervolgd.)

TE HUUR Een Huis op Molenvliet, thans bewoond door den heer *Tentée*. (2037)

Nederlandsche Staats-Loterij.

Voortdurend worden bestellingen op loten in deze loterij, met vooruitbetaling van *f* 85 rec., aangenomen bij den boekhandelaar

(2094) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Debiteuren en crediteuren in den boedel van den, op den 19 Mei jl. te Amsterdam overleden O. I. ambtenaar met verlof, *A. J. Bik Pz.*, worden verzocht binnen 6 maanden, gerekend van af heden, betaling of aangifte te doen aan

de testamentaire executeuren,
W. VAN BERCKEL BIK.
(2102) Th. E. DE NIJS BIK.

BATAVIA, 28 *Augustus* 1856.

Iemand de Hollandsche, Fransche en Engelsche talen sprekende, bekend met cultures en het boekhouden, en gedurende vele jaren de administratie van landen hebbende waargenomen, wenscht eene plaats als **Administrateur** te verkrijgen. Men vervoege zich met franco brieven lett. B. aan het bureau van de *Java-Bode*. (2098)

Een gepensioneerd ambtenaar, gedurende de laatste 18 jaren van zijnen dienst tijd, onafgebroken bij verschillende cultures en vroeger bij het administratieve werkzaam geweest, nog vol kracht en lust tot arbeiden, biedt zich aan om onder billijke voorwaarden de administratie van een land, eene suikerfabriek of andere landbouw onderneming te aanvaarden, ook biedt hij zich aan om in een handelshuis werkzaam te zijn; behalven het Maleisch, het Sundasch, het Arabisch geschrift en een weinig Javaansch is hij de Hollandsche, Duitsche en Fransche talen volkomen magtig.

Adres onder lett. W. aan het postkantoor te Madioen. (2108)

In eene der gezondste steden van Nederland, waar zeer goede gelegenheid bestaat, om, aan een bloeijend Gymnasium, opgeleid te worden, voor de Hoogescholen, of de Academiën te *Delft* en te *Breda*, bestaat ten huize van een **Predikant** de gelegenheid ter plaatsing van een of twee jonge lieden, om, onder diens toezigt en leiding, het noodige onderwijs en van hem onderrigt in de godsdienst te ontvangen. De voorwaarden der plaatsing zijn *f* 800 des jaars, te ontvangen in Nederl. munt aan een kantoor in Nederland, van drie maanden tot drie maanden en *f* 100 bij de aankomst, terwijl de tijden van vacantie, zoo die ten huize van den predikant worden doorgebragt, afzonderlijk worden berekend, tegen *f* 3 daags. Aan ouders of voogden, die op dezen attenderen mogen, wordt de meest naauwlettende zorg voor hunne zonen of pupillen toegezegd. Men adressere zich met *franco* brieven aan de heeren *Gebr. Muller*, boekhandelaars te *'s Hertogenbosch*, onder letter O. (2087)

De Ondergeteekende berigt dat hij te Buitenzorg eene **Wagenverhuurderij** heeft opgerigt, zoo mede dat hij op aanvraag, waar de wegen zulks toelaten, in de assistent-residentie Buitenzorg, Paarden in gereedheid stelt, hetzij van Buitenzorg naar de landerijen en plaatsen binnen die residentie gelegen, dan wel van die plaatsen naar Buitenzorg.

Brieven franco.

(2091) P. SCHREUDER.

Langue Française.

Le Soussigné a l'honneur d'informer le public qu'il donne des leçons de français, depuis les éléments de la grammaire, jusqu'a la rhétorique inclusivement. Voulant mériter la confiance des parents, ainsi que des personnes qui voudront se perfectionner dans cette langue, il ne négligera rien pour en faciliter l'étude. Vingt années d'expérience lui ont prouvé que sa méthode tout en abrégeant considérablement le temps, écarte les nombreuses difficultés qui arrêtent à chaque instant les étrangers.

S'adresser chez *Lange & Co.*

(2086) ALPH. AHLERS.

WAARSCHUWING.

Wordt ter kennis van een ieder gebragt dat zijn

O N T V R E E M D

de navolgende wissels:

No. 3147	4 maanden zigt	groot £st.	2500
„ 3148	4 „	„ „	2000
„ 3149	4 „	„ „	1500
		te zamen £st.	6000

getrokken door *E. Moormann & Co.* op *Fried. Huth & Co.*, Londen.

Met beleefde uitnoodiging de ondergeteekenden bij voorkomen hiervan kennis te geven.

(2079) METZENDORFF, WILMANS & Co.

WISSELS op ROTTERDAM.

Te bekomen bij

(2048) REIJNST & VINJU.

De ondergeteekende heeft tot zijnen generalen gemagtigde aangesteld, het administratie-kantoor *Tiedeman & van Kerchem*.

(2061) H. A. M. BRUMSTEEDE.

BANDONG, 21 *Augustus* 1856.

Iemand van een onbesproken levenswandel, 30 jaren oud, bekend met het boekhouden en de vier levende talen, zoekt eene betrekking hier of elders, administratief of in den handel. Adres lett. P. P. bij den heer

(2067) H. M. VAN DORP.

Voor eene familie, in het najaar met scheepsgelegenheid naar Nederland vertrekkende, wordt gevraagd, iemand, ten einde behulpzaam te zijn in de oppassing en toezigt over eenige kinderen. Franco aanvragen, onder lett. B, adres

(2060) H. M. VAN DORP.

Een jong mensch oud 24 jaar, thans wonende te Amsterdam en sinds eenige jaren werkzaam op een Cargadoors kantoor aldaar, zag zich gaarne geplaatst op een Handelskantoor op Java, buiten zijne moedertaal spreekt hij Fransch, Duitsch, Engelsch en Italiaansch, kunnende tevens in alle deze talen corresponderen en bekend met administratie zaken.

Reflecteerende gelieve zich te adresseren met franco brieven onder letters J. H. P. bureau Soerabaija's Nieuws en Advertentie blad. (2083)

Vermist.

Te Batavia of te Samarang gedurende de overtogt van Muntok, naar Soerabaya, een grof houten kist, gemerkt **Reiger**; diegene welke eenige aanwijzing bij den ondergeteekende kan doen, zal des verkiezende eenige belooning kunnen erlangen.

(2082) REIGER.

SOERABAYA, 22 *Augustus* 1856.

Wordt Gevraagd

te Djokjokarta, op zeer voordeelige voorwaarden, eene bekwame **GOUVERNANTE**, ter opleiding [illegible] paar jeugdige meisjes. [illegible] ter ook, behoorlijk les te kunnen geven op de piano.

Adres postkantoor Djokjokarta lett. T. P. (2084)

De procuratie, verleden door den Kapitein titulair der chinezen *Tan Tjongtoen*, met zijnen broeder den kapitein der chinezen *Tan Tjongwaij*, op den luitenant der chinezen *The Sietjiong*, ter liquidatie der zaken van hunne vroegere vennootschap tot het drijven van handel, onder het kongsiemerk of firma *Tjiënsing*, bij acte gepasseerd voor den Notaris *Anton Ferdinand Lens*, op den 31sten Julij 1856 No. 77, is door mij, als gemagtigde van den kapitein titulair *Tan Tjongtoen*, een der beide vennooten herroepen en buiten effect gesteld, zoodat daardoor wat dezen betreft, mede geene kracht heeft, de avertentie geplaatst in het Samarangsch Advertentie-Blad van 1, en Samarangsche Courant van 2 Augustus No. 31, advertentie No. 636 en 565.

Deze revocatie had plaats bij acte: Notaris *Oosterhout*, heden No. 63.

(2069) A. P. F. DE SEYFF, qq.

SAMARANG, den 22 *Augustus* 1856.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,

Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(1929) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5 *September* 1855.

Indische Staatsbladen 1855.

(NOMAN-EDITIE).

Pas ontvangen en te bekomen à *f* 3.

Voorts

De **Indische Staatsbladen** 1816 t/m 1845 in lederen band *f* 30.

Idem, de jaargangen 1846 t/m 1855 in lederen band *f* 30. Hoofd-Depôt te Batavia bij

VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Mede bij bovenstaande verkrijgbaar: 1 fraai geconserveerd en gebonden exemplaar, *de Indische Staatsbladen* 1816 t/m 1855, **officiële uitgaaf** ad *f* 80.

(2115)

Boekhandel *Lange & Co.*

Ontvangen:

Ida Pfeiffer's tweede reis rondom de wereld. Inhoud: Londen. — Kaap de Goede Hoop. — Singapore. — Borneo. — Java. — Sumatra. — De Molukken. — Celebes. — Californië. — Panama. — Peru. — Equador. — Vereenigde Staten. — Canada. — De Azoren. Compleet, 3 deelen *f* 10.

Staatsblad Nederlandsch Indië, Noman-editie, 1855.

Bosscha, Belgische revolutie.

Herinneringen van den baron Strik van Linschoten (staatkundig, in den geest van *van der Duyn's* en *van der Cappellen's* Gedenkschriften).

Alle werken van **Opzoomer** (regtsgeleerdheid, staatkunde en wijsbegeerte).

Economist, 1854 en 1855.

Jaarboekje regterlijke magt, 1856.

Heijmann, Versuch einer Pathologisch-Therapeutischen Darstellung der Krankheiten in den Tropenländern.

Scanzoni, Compendium der Verloskunde.

Eschricht, het leven in zijne natuurlijke verschijnselen.

Blikken in het leven der natuur.

Pélouze en **Trémy**, Scheikunde.

Burmeister, geschiedenis der schepping.

Wetenschappelijke bladen, 1ste deel, 1856.

De Arabische bank en haar gebruik.

Pel, Meetkunst. — **Idem**, Militaire stijl.

Tollens, compleete dichterlijke werken, deel IV tot VI.

Kunstkronijk, 1856.

De Krantenjongen of de haveloze kinderen van New-York.

The Newsboy.

De Jager, taalkundig handboekje.

Op nieuw ontvangen:

Ouden Heer Smits, Brieven en uitboezemingen.
Idem, Afdrukken van indrukken.
Idem, Nieuwjaarswensch.
Idem, Familie van ons.
Idem, Nederlandsche Spectator.

Zuster Agnes of het slagtoffer van priesterlist.

Claudius, brievenboek. — **De Correspondent.**

Seijler, huisarts.

Roorda, Javaansche grammatica.

Roorda van Eijsinga, Nederd.-Maleisch woordenboek.

Keijzer, handboek voor het Mahomedaansche regt.

Nederduitsch taalkundig woordenboek.

Bomhoff, idem.

Kaart van Java, gedrukt op linnen.

Voorts: nieuwe Hollandsche, Fransche en Engelsche romanlectuur voor leesgezelschappen, meerdere weten- [illegible]

Eene fraaije [illegible] Fransche. (2099)

Boekhandel *Lange & Co.*

Deugdzaam propatria (afgesneden naarvolgens voorgeschreven model).

Best groot en klein mediaan.

Kardoes.

Blaauw oliphants.

Teeken- en Sansfin papier.

Keurig wit en azuré post- en billetpapier met daarbij behoorende enveloppen.

Papier vergé wit, azuré en rosé.

Gelinieerde papieren.

Porceleinen en metalen leijen.

Doelmatige schrijfnecessaires, voor schrijfformaat.

Eene gesorteerde collectie tafel- en kantoorinktkokers.

Supra fijne stalen pennen.

Beste zwanenschachten.

Teekenvoorbeelden.

Fijne gladde speelkaarten.

Meetsnoeren en zak-ellen.

Bastet's kantoorpennenmessen.

Verw- en passerdoozen. (2100)

De Ondergeteekenden zijn voornemens, op last van hunnen principaal, bij genoegzame deelneming te houden

VERLOTING

van eene compleete en zeldzaam aldus voorkomende

BIBLIOTHEEK,

in onderscheidene vakken van **Wetenschap en Schoone Letteren**,

in ÉÉN [illegible].

De geheele Verzameling [illegible]deels keurig en zwaar gebonden.

De Loterij zal [illegible] uit 200 loten, ieder ad *f* 25.

Een uitvoerige Catalogus is te bekomen, en de Bibliotheek dagelijks te bezigtigen bij

(2114) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Guyot's Encre de la Petite Vertu,

sedert **1602** bekend als de beste kleurhoudende Inkt, in heele, halve en kwart kruiken te bekomen bij

(2095) H. M. VAN DORP, te Batavia.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 30 Augustus 1856, No. 70.

Geïllustreerde Tijdschriften voor 1857.

l'Illustration, per Mail *f* 36.
Illustrated London News, id. *f* 50.
Illustrirte Zeitung, id. *f* 35.
De Huisvriend, id. *f* 8.
De Kunstkronijk, per schip, *f* 12.

Een **Nieuw Tarief** van alle andere Periodieken, gewijzigd naar de verminderde Mail-port, is te bekomen bij

(2031) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Van Haren Noman en Kolff te Batavia,

Per Mail ontvangen:

De Dageraad, Tijdschrift toegewijd aan de verspreiding van waarheid en verlichting aflevering 1 — 8 per jaargang *f* 30.—.

Drs. **Meijboom & Vrolik**, Vraagpunten des tijds *f* 3.—

Van der Chys, Geschiedenis der stichting der O. I. Compagnie *f* 4.—. (2084)

H. M. van Dorp, te Batavia.

Fraai Vergulde Lijsten,

van verschillende grootte met Glas.

Teekenvoorbeelden.

Faber's Teeken- en Schrijfpotlooden, Magazijn- en Timmermanspotlooden, Pastel stiften in diverse kleuren.

Decalqueer linnen, Conté, Engelsch patent **Gomme Elastique**, **Teeken- en Verwdoozen**, fraaije soorten van wit en blaauw **Vergé- en Damasse Post**, **Schrijfcassetten**, **Reis- en Eet-Nécessaires**, **Reiszakken**, enz., enz. (2104)

Muzijkhandel van *H. M. van Dorp* te Batavia.

Nouveautés Musicales.

l'Étoile du Nord. Partition.
Beijer, Javanesisches Volksmel.
Wolff, Duo brillant sur des motifs de l'Opera Il Trovatore, de Verdi, à 4 mains.
Renaud de Vilbac, 2me Duo dramatique à quatre mains.
Weber, Adelina, Galop chevaleresque.
Leonie Tonel, Perles et Diamants, Mazurka brillante.
Burgmuller, l'Étoile du Nord, grande valse brillante.
Beethoven, Célèbre valse du désir, variée pour Piano per *J. Schad.*

Verder werken van *Prudent, Rosellen, Goria, Herz, Wely, Liszt* en anderen, *Études de Bertini et de Cramer*, *Méthode de Hunter, Beyer Bouquets de Melodies et Répertoire du jeune Pianiste*, *Cramer Potpourris*, *etc., etc.* (2103)

Tijdschriften en Couranten voor 1857.

Opgave van abonnementen voor 1857 worden zoo spoedig mogelijk verzocht, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden.

Eene lijst van de voornaamste Tijdschriften en Couranten, in verschillende talen, is op aanvrage te bekomen.

De prijzen zijn gewijzigd naar evenredigheid van het verminderde port-tarief.

(2105) H. M. VAN DORP.

Batavia, Augustus 1856.

Het Mundomotorium.

Een Toestel, geschikt om de bewegingen der Hemelligchamen en de daardoor ontstaande verschijnselen, aanschouwelijk voor te stellen, à *f* 100 te bekomen bij

(2070) H. M. VAN DORP, te Batavia.

VERTREKKENDE PERSONEN.

S. Meijers, 1ste luitenant der infanterie, gemagtigden de firma *John Pryce & Co.* (2088)

Het vertrek der stoomboot **LANGAN LAMONGAN** is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang
den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Van Samarang naar Batavia
den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Adres

(2096) MACLAINE, WATSON & Co.

Passage naar Nederland,

met het, door deszelfs vlugge reizen, gunstig bekende Nederl. fregatschip **DOCTRINA & AMICITIA**, kapt. **P. Haagsma**, varende een bekwamen doctor en voorzien van zeer doelmatige en gemakkelijke inrigtingen voor passagiers (waaronder badkamer).

Dezen bodem zal in de eerste helft van October alhier tot vertrek gereed zijn.

Adres bij de Agenten

(2081) DE WEERDT, RUYL & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend, tot den overvoer van passagiers doelmatig en ruim ingerigt schip **COPERNICUS**, kapitein **L. Visser.**

Deze bodem heeft eene gezonken Campagne, is van alles ruim voorzien en vaart eenen geëxamineerden doctor.

Het schip zal in de eerste dagen van October tot vertrek alhier gereed zijn, en gelieve men zich voor nadere informatiën te vervoegen te Tagal bij den gezagvoerder en alhier bij

de Agenten,

(2058) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch Campagne barkschip **JACOBA & CHRISTINA**, gevoerd door kapitein **J. C. Berk.**

Dit schip is uitmuntend ingerigt en uitgerust tot den overvoer van passagiers en vaart een bekwamen scheepsdoctor, zullende omstreeks het einde van September van Samarang via Pekalongan en Batavia de reis aanvaarden.

Adres bij den gezagvoerder, te Samarang bij de heeren *Dorrepaal & Co.*, en alhier bij

de Agenten,

(2078) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Samarang

met het snelzeilend Nederlandsch fregatschip **DOCTRINA & AMICITIA**, kapitein **P. Haagsma**, om spoedig te vertrekken.

Adres bij

(2080) DE WEERDT, RUYL & Co.

Tot den overvoer van Passagiers

naar Nederland,

wordt tegen medio September aangeboden het snelzeilend fregatschip **AMBARAWA**, kapitein **J. Duyker**, daartoe ruim ingerigt en uitgerust, hebbende een geëxamineerden doctor aan boord.

Adres bij den gezagvoerder te Cheribon en alhier bij

de Agenten,

(2056) G. SUERMONDT & Co.

Met het snelzeilend fregatschip

OSIRIS, kapitein **W. H. Cramer**, wordt passage naar Nederland aangeboden.

Deze fraaije bodem is tot den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt en uitgerust, vaart eenen bekwamen doctor, en zal medio October direct van hier vertrekken.

Adres te Soerabaya bij den gezagvoerder en de heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en alhier bij

de Agenten,

(2057) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra snelzeilend Britsch Clipperschip **CAROLINE COVENTRIJ**, Kapt. **B. D. Freeman** A 1 900 tons, om in den loop der maand October aanst. van hier te vertrekken. Dit schip voert eenen geëxamineerden doctor: ook bevindt de echtgenoote des gezagvoerders zich aan boord. Het plan der kajuit kan bij de eerstondergeteekenden worden bezigtigd. Adres:

E. MOORMANN & Co., Batavia.
(2042) C. DANMITZ & Co., Samarang.
P. KERVEL & Co., Soerabaija.

BATAVIA.

Riouw. Den 8sten en 10den Julij zijn Z. M. schoenerbrik *Egmond*, de kruisboot en de drie gewapende sampangs-pandjang van hunnen kruistogt tegen de zeeroovers (zie ons nummer van den 26sten Julij *ll.*), alhier teruggekomen, zonder eenig verdacht vaartuig te hebben ontmoet.

Door het hoofd van Kateman (Oostkust van Sumatra) was aan den djoeragan der kruisboot medegedeeld, dat eenige verdachte praauwen van Sekanah naar het vaarwater van Singapore, Malacca en Poeloe Pinang gestevend waren, en over eene maand van daar werden terug verwacht.

Het bestuur heeft daarop den 5den Augustus eene kruisboot en drie sampangs-pandjang derwaarts gezonden, om zich in hinderlaag binnen de rivier van Kateman te plaatsen.

Den 14den Julij kwam alhier in eene sampang aan zekere chinees, gezagvoerder van eene te Jeboes (Banka) te huis behoorende praauw-tjunia. Hij was der vorigen dag, onbekend met den juisten weg naar deze plaats, onder de oostkust van Gallang ten anker gekomen, alwaar zijn vaartuig door zeven, bij hem in 2 sampangs aan boord gekomen, maleijers was afgeloopen. Met vijf der opvarenden was hij daarop naar Riouw gevlugt, terwijl, volgens zijne mededeeling, nog twee opvarenden zich aan boord bevonden.

Op het vernemen van dit berigt heeft het bestuur onmiddelijk eene kruisboot met 2 sampang-pandjang derwaarts gezonden, die den 18den Julij met de praauwtjunia en de twee achtergeblevene opvarenden alhier zijn teruggekeerd. Een der roovers is gearresteerd.

Van de lading der tjunia, bestaande uit 2.250 stuks aardewerk, is slechts een gering deel geroofd, doch daarentegen alles wat aan bewapening, kleeding, precioșa's, geld, enz. aan boord was.

In den namiddag van den 19den Julij had er te Tandjong Oengat (oostkust van Tandjong Pinang) een amok plaats, waarbij een maleijer gedood en een andere benevens twee maleische vrouwen verwond werden.

Het is der policie gelukt den amokmaker in handen te krijgen.

— Het onderstaande dient ten vervolge op het berigt in ons No. 68, nopens de expeditie naar de Lampongsche districten.

Tjantie, Radja-Bassa en kampong Bondong waren, nevens Bandoeloe, den 16den met een groot deel der troepen bezet gebleven.

Den 17den werden de staf en de 1ste en 2de compagnie van het 11de bataillon weder ingescheept en een deel der artillerie en sappeurs naar Radja-Bassa en van daar den 18den 's ochtends met de bevolking van eenige omliggende kampongs, naar Bandoeloe gezonden, om die versterking te slechten.

Het doorkruisen en zuiveren van het land door mobile kolonnes nam nu een aanvang. Door de zeemagt, die de expeditie vergezelt, onder bevel van den kapitein ter zee Spanjaard, werd, waar het kon, gelijktijdigheid en spoed in de ondernomen bewegingen ten zeerste bevorderd. Zij bestaat in Z. M. fregat *Prins Frederik der Nederlanden*, de stoomschepen *Amsterdam* en *Admiraal van Kinsbergen*, eenige particuliere schepen (voor transport- en ziekenschepen daartoe ingehuurd, zijnde de *Cornelia*, de *Alcor* en *President Plate*), en het vereischte getal kruisprauwen, praauwmaijangs en sampangs. De kleine gouvernements stoomboot *Bennett* dient wijders voornamelijk tot onderhoud der communicatie langs de kust en met Batavia.

Den 18den vroegtijdig gingen de voor Kalianda en Patoeboe bestemde colonnes op marsch, respectievelijk onder de majoors Boon van Ostade en Nauta. Op onderscheidene plaatsen was de bevolking aan het werk gezet om de wegen te verbeteren. De colonne van den majoor Boon van Ostade kwam nog dien dag te Waij-Orang aan. (NNW. van het gebergte Radja-Bassa.) De pangeran van Tarabangie zou hem, met het noodig gewapend gevolg, behulpzaam zijn tot voorkoming van het ontwijken der voortvlugtige opstandelingen; waartoe welligt door dien pangeran, met ondersteuning der troepen, eene poging op Blanga of Assahan zou worden gedaan.

De hoofdmagt ontruimde bijna geheel de kampongs Radja-Bassa en Tjantie, om de onder te melden bewegingen te ondernemen. Voor Radja-Bassa bleef echter Z. M. fregat *Prins Frederik* liggen, ook om met een honderdtal manschappen van de landingsdivisie eene demonstratie naar den kant van Bandoeloe en Merak te doen, en zoo noodig aan den te Tjantie gebleven regent van Telok Betong hulp te verleenen.

Den 19den werd ten 4½ ure de commandant der 3de compagnie met een peloton in de rigting van Hawi-brah uitgezonden. De weg was uiterst moeijelijk en op sommige plaatsen slechts met behulp van struiken en al klimmende af te leggen. De oemboel Lebak, die men eerst moest passeeren, bestaat uit een zestal woningen, die men verlaten en meerendeels vernield vond. Hawibrah, dat slechts twee nog nieuwe woningen bevatte, werd ten 7½ ure bereikt. Deze plaats was blijkbaar met spoed verlaten. Men vond er den rok van pangeran Singa Branta (hem in der tijd geschonken door een Engelsch infanterie officier, die Radja-Bassa bezocht had), 2 donderbussen, 7 vaatjes buskruid en eene hoeveelheid padi en kookgereedschap; dit alles werd naar Bandoeloe gebragt.

Te vergeefs zocht men naar eenen weg van Hawi-brah naar de Marga Dantaran. Doch des avonds ten 6 ure zond de commandant der 3de compagnie berigt dat, met veel moeite, eene verbinding met Radja Bassa ontdekt was.

Zekere Niwah-Batin, bloedverwant van den pangeran Singa Branta, kwam dienzelfden dag te Bandoeloe, met 15 volgelingen zijne onderwerping aanbieden. Deze lieden werden in verzekerde bewaring gehouden. Door een hunner werd eene plaats aangewezen (bij Peniajawa, in de wildernis) alwaar 15 vaten buskruid en 1 ijzeren lilla met de noodige munitie werd gevonden.

Een tweede verkenning werd van Bandoeloe over Tello en Tadjor naar Radja Bassa ondernomen. De tusschen plaatsen werden vernield met het doel, om de opstandelingen te dwingen tot het verlaten van het gebergte en tot het aanbieden hunner onderwerping.

Terwijl dit een en ander, meest ten zuiden en oosten van het gebergte Radja-Bassa, plaats greep, was het overig deel der achtergebleven troepen niet werkeloos. Het hoofdkwartier met de 5de compagnie was mede den 19den naar Radja-Bassa gerukt, alwaar zich de 7de compagnie aan de colonne aansloot en mede voortrukte tot Kenalie; (het gebergte van het zuiden naar het noorden, doch ten zuiden der colonnes onder de majoors Nauta en Boon van Ostade, en van Radja Bassa enz. noordoostelijk en weder zuidelijk omtrekkende). Te Kenalie werd ten 7 ure rust gehouden. De 5de compagnie bleef daar gelegerd, terwijl de 7de met het hoofdkwartier voortrukte naar Bandoeloe, welks versterkingen men nu geslecht vond, en alwaar men zoo goed mogelijk een onderkomen zocht.

In den loop van den 20sten werd door den commandant der artillerie, die met weinige militairen op patrouille was gegaan, nog een ijzeren 3 pd. kanon met eenige projectielen en kookgereedschappen gevonden.

De commandant der 3de compagnie kwam, na op daartoe ontvangen last, Hawi-brah en Pamattang-Kandan vernield te hebben (ook de laatstgenoemde plaats was in overijlde vlugt verlaten) naar Bandoeloe terug. Een paar inlanders, die voorwaardelijke onderwerping waren komen aanbieden, (zij wilden hunne wapenen niet afgeven) werden door die patrouilles in de wildernis opgevat en verder in bewaring gehouden.

Uit de rapporten dezer patrouilles, zoowel als van die welke daags te voren naar Tella en Tadjor gezonden was, bleek, dat de vijand op verschillende punten een aanzienlijken voorraad van levensmiddelen had opgeslagen. Voor zoover gebrek aan bruikbare paden en beschikbare koelies de aanbrenging daarvan belette, is die voorraad vernield.

Men had dusver (ook den 20sten gedurende een deel van den dag) te vergeefs de gevangenen ondervraagd en het terrein onderzocht, om een weg over het gebergte naar de margas Negara-Ratoe en Dantaran te vinden. Men gaf het nu op om van die zijde met de te Bandoeloe gevestigde troepen op Ketimbang aan te rukken. Er werd nu besloten om met de 5de compagnie, de scherpschutters en 200 koelies over Kalianda derwaarts te trekken, terwijl de 7de compagnie Radja-Bassa bezetten en de artillerie en genie zich te Banding ophouden zoude, om een geschikt emplacement voor eene aarden versterking van p. m. 75 man op te sporen.

De commandant van Z. M. fregat *Prins Frederik*, welk schip nog voor Radja-Bassa lag, werd, onder mededeeling van dat besluit, om toezending der ter uitvoering noodige maritieme middelen, naar Banding verzocht. Den kapitein der genie Caspersz werd het bevel gegeven over de te Bandoeloe, Radja-Bassa en Banding te legeren troepen.

Den 21sten met het aanbreken van den dag, werd de beraamde beweging ondernomen. Te Kenali vereenigden zich weder de 5de en 7de compagnien. De regen, sedert den ochtend van den vorigen dag gevallen, bemoeijelijkte zeer den marsch, die door het gebergte verder op Banding gerigt werd. De Afrikanen der 7de compagnie werden met den officier van gezondheid Rothe en den aspirant-intendant Mulder, te Radja-Bassa gevestigd.

Te Oedjouw, niet ver van Banding, ontmoette men 100 man der landingsdivisie, die eene demonstratie naar Bandoeloe deden. Zij kwamen ten 2 ure te Banding terug. Een ZW. storm, die kort daarna eene praauw-majang deed stranden, verhinderde hunne wederinscheping. In afwachting van beter weder moest ook de voorgenomen togt der troepen naar Kaliande (over zee) uitgesteld worden.

Van den commandant der landingsdivisie vernam men dat Dalm Mangkoe Boemi, hoofd der marga Dantaran, die door raden Intan en pangeran Singa Branta in den opstand was medegesleept, zich, op de nadering der colonne, die van Patoeboe, den 18den, onder den majoor Nauta voortgerukt was, te Peningahan zonder slag of stoot, op genade of ongenade had overgegeven, en reeds ter reede van Patoeboe op Z. M. stoomschip *Amsterdam* was overgebragt. De colonne van den majoor Boon van Ostade was, zonder tegenstand te ontmoeten, naar Negara Ratoe getrokken en had daar post gevat, doch nopens raden Intan niets zekers vernomen. Deze schijnt de eenige der oproerige hoofden te zijn, die zijne positie tracht te handhaven, daar uit alles gereedelijk is af te leiden, dat pangeran Singa Branta, nagenoeg verlaten, in de hooge streken bezuiden den berg Radja Bassa zwerft, alwaar hij aanhoudend door patrouilles verontrust en meer en meer van zijne hulpbronnen ontdaan wordt, zoodat ook zijne spoedige overgave te verwachten is.

Op aanwijzing van een gevangene vond men den 21sten nog, weder bij Lebak, eene bronzen lilla en een vaatje buskruid, terwijl anderen bij het zweren van trouw op den koran mede plaatsen aanwezen, alwaar nog wapens en munitien verborgen waren.

Vier der meest verdachte gevangenen werden aangehouden en de overigen ongewapend met hunne vrouwen en kinderen in vrijheid gesteld.

Eindelijk nog werd op dien dag de in de marga Radja Bassa gevestigde Bantamsche bevolking naar Banding opgeroepen, en, na van hare wapenen ontdaan te zijn, in de verlaten huizen der kampongs Soempoe en Katimbang gelegerd, ten einde zoo doende, Singa-Branta meer en meer van aanhang te ontblooten. De gereede uitvoering van dit bevel was weder een sprekend bewijs van den indruk, dien de expeditie en het voornemen om eene voldoende bezetting voortdurend in de Lampongsche districten te houden, op de bevolking gemaakt hebben.

Zonder vrucht is dusver, door 150 Lampongsche koelies gearbeid, om de te Bandong gestrande praauw majang vlot te krijgen; de zware zeeën maakten dat onmogelijk. De bemanning der praauw had in tijds zichzelve en een groot deel harer goederen gered en werd naar behooren verpleegd.

De gezondheidstoestand der troepen en koelies was zeer gunstig; zijnde er tot dus ver slechts 18 Europeanen, 7 Inlanders en 2 koelies ter verpleging naar het ziekenschip overgebragt. J. C.

Soerabaya, 21 Aug. Men schrijft ons van Poerwodadi: Op den 21sten Julij, brak, op de suikerfabriek Poerwodadi, de ijzeren as van het waterrad; toen men die door eene waarlooze ijzeren as verwisseld had en een paar dagen weder aan het malen was, bleek het dat ook een van de ijzeren armkasten van het waterrad gescheurd was, zoodat andermaal moest worden opgehouden. — Terwijl men daarmede bezig was, brak er een zwaar onweder los en sloeg de bliksem op drie verschillende plaatsen in een suikerrietuin van ongeveer 100 bouws. Dank zij de ijverige en onverschrokken hulp, welke de inlandsche hoofden en de inlandsche bevolking bij die gelegenheid toonde, en die zoo zeer van hare goede gezindheid getuide, is men de brand spoedig meester geworden, en bepaalde zich dezelve tot eene uitgestrektheid van ruim 8 bouws. Eenige oogenblikken later sloeg de bliksem twee Javanen dood, die op het dak van het poststation eene kleine herstelling deden.

(*De Oostpost.*)

Passoeroean, 23 Aug. Van Malang berigt men ons, dat in den nacht van den 19 jl. een Javaan aldaar gepoogd had amok te maken, doch door spoedig aangebragte hulp was verjaagd geworden; alleen had hij een zijner kameraden, die poogde hem tegen te houden eene wonde toegebragt. Niettegenstaande alle pogingen in het werk gesteld zijn om den dader te vatten, is dit tot heden niet mogen gelukken.

— Ook verneemt men, dat in den nacht van den 17 jl., in de dessa Lawang, een brand is ontstaan, die echter gelukkig spoedig gebluscht is, de oorzaak is onbekend. (*Pass. N. & A. B.*)

NEDERLAND.

Sneek, 8 Junij. Een treurig voorval greep eergisteren avond in een burger huisgezin alhier plaats. Bij afwezigheid der moeder, zette het 15jarig dochtertje, in tegenwoordigheid van haar ruim 3jarig broertje, de koffij voor haren vader, die zich in de bovenwoning met zijnen arbeid, wieldraaijen, bezig hield. Het kind dorstig zijnde, vroeg te drinken, doch moest wachten, tot zijn vader, die reeds geroepen was, om laag kwam. Dit schijnt het kind verdroten te hebben; het nam althans ongemerkt den koffiketel aan den mond, nam eene fiksche teug van het kokende vocht en overleed in den daarop volgenden nacht, in tegenwoordigheid zijner radelooze ouders, onder de smartelijkste pijnen.

Lemmer, 8 Junij. Heden morgen vond hier het volgende treurig ongeval plaats. Het dochtertje van den Heer E. V., gereed om naar de kerk te gaan, viel, hetzij bij het omstappen van een hek, of op welke andere wijze dan ook, nabij de ouderlijke woning, in eene sloot, waarin slechts weinig water was, en verstikte dáár op eene jammerlijke wijze in het slijk. Men zegt, dat de vader zelf het lijk van zijn dierbaar kind op die plaats gevonden heeft.

Vlaardingen, 11 Junij. Heden is alhier de gebruikelijke eed door de stuurlieden van haringschepen afgelegd, inhoudende dat zij bezweren geen haring van anderen te zullen inkoopen of inruilen, maar alleen dien haring te zullen aanbrengen, welke wezenlijk door hen zelven is gevangen. De vloot zal dit jaar voor Vlaardingen bestaan uit 52 schepen, waarvan 4 in den jaagtijd tot jagers zullen gebruikt worden, terwijl van de overige havens, zoo als Maassluis, Middelharnis, Zwartewaal, Delfshaven, Amsterdam, Enkhuizen en de Rijp, 28 schepen zullen uitzeilen, te zamen dus 80 schepen. Voor 4 jaren, in 1852, beliep het getal nog 94 schepen, zoodat in dit korte tijdsverloop de vloot met 14 schepen is verminderd.

— Het schijnt de aandacht van den Minister van Oorlog tot zich te hebben getrokken, dat er tegenwoordig een zoo ruim gebruik wordt gemaakt van het aanbieden van geschenken, niet alleen door officieren, maar zelfs door militairen van minderen rang, aan hunne chefs, wanneer deze de dienst verlaten of tot andere functien geroepen worden. Hoewel daarin alle betamelijke vrijheid willende laten, meent de Minister evenwel, dat door dit menigvuldig gebruik, die onderscheidingen dat karacter welligt niet meer hebben als vroeger, maar dat eene zekere zucht tot navolging of om niet minder te worden beschouwd, de oorzaak kan worden van een zedelijken dwang. Dezer dagen heeft de Minister daarop het leger gewezen en den corps-commandanten gelast, naauwkeurig toe te zien, dat niemand, in deze, ook maar in de verte, de minste zedelijke dwang worde aangedaan; eene aangelegenheid, èn om den aard en het gewigt der zaak, èn om den tegenwoordig benarden tijd, den Minister gewigtig genoeg voorgekomen, om daarop bepaaldelijk te attenderen.

Maastricht, 18 Junij. Heden ochtend werd aan de policie, bij het aankomen der stoomboot van Luik, *La ville de Maestricht*, door den kapitein dier boot, den Heer Lodewichen medegedeeld, dat zich onder de passagiers een van diefstal verdacht persoon bevond, die onderscheidene voorwerpen van waarde, zooals zilveren lepels en vorken, messen en geëmailleerde waren bij zich had. Ten gevolge van dit aanbrengen werden zoowel deze persoon, als een ander vreemdeling, die den verdachte bij zijne aankomst afwachtte, onmiddelijk gearresteerd. De aangehoudene zijn Duitschers; zij moeten zich schuldig hebben gemaakt aan een diefstal met verzwarende omstandigheden, in den nacht van 15 op 16 Junij jl. te Brussel gepleegd. De goederen, bij hen gevonden, hebben eene waarde van meer dan 3000 fr.

Muiden, 14 Junij. De belangrijke fortificatien in den laatsten tijd door onze genie, zoo in als rondom deze stad ondernomen, zijn thans zoo goed als voltooid en hervormen deze plaats in eene vrij sterke vesting, die vooral door de nieuw gebouwde sluiswerken en zoogenaamde steenen beeren, (welke aan Vecht- en Zeezijde het water beheerschen), in tijd van gevaar voor den vijand te duchten is en waardoor stad en slot thans in betrekking tot Amsterdam, met reden den naam kunnen dragen, dien Leycester aan beiden gaf, toen hij voor zijn vertrek naar Engeland aan Muidens bevelhebber, Jan Bax schreef:

Zorg dat gij wel bewaart,
Den toom van 't groote paard;

met welke laatste benaming hij op de hoofdstad doelde.

Niet alleen de stad zelve is thans geheel door hooge aarden wallen omzoomd, maar ook het beroemde slot, door Floris en Hooft vereeuwigd, omsloten door frontieren en nieuwe sterk gebouwde afsluitingen; in de nabijheid daarvan tegenover het bomvrij fort, dat in 1833 hersteld werd, is de beer, welke het zeewater keert met schietgaten en sluisdeuren voorzien, die, zoo wel als de groote Zee- en Vechtsluizen, geheel den omtrek kunnen onder water zetten. Alleen de bouwing van *dit* belangrijk veiligheidswerk bedroeg eene som van *f* 66000.

Muidens ingezetenen, thans door zoo sterke vestingwerken omgeven, kunnen dus met reden het opschrift boven Emmeriks poort op zich toepassen. »Gelukkig is de stad, die in tijd van vrede om den oorlog denkt.”

ENGELAND.

Londen, 14 Junij. De in het werk gestelde pogingen, om de executie te zien schorsen van den geneesheer William Palmer, veroordeeld wegens het vergiftigen door strychnine, van John Parsons Cook, zijn vruchteloos gebleven. Heden ochtend ten 8 ure is hij voor de gevangenis te Stafford met den strop ter dood gebragt door een schoenmaker, Smith genaamd, die het beulswerk in zijn district al dikwerf en zeer handig heeft volvoerd. De van wijd en zijd toegestroomde menigte zal niet veel minder dan 30,000 personen hebben bedragen. Hij heeft tot den laatsten oogenblik de misdaad, waarvoor hij is veroordeeld, ontkend, en bij de strafoefening de meeste bedaardheid aan den dag gelegd. Daags te voren had hij afscheid genomen van den eerw. heer Th. Palmer en den advocaat George Palmer (zijne broeders) en zijne zuster; zijne moeder heeft hem na zijne veroordeeling niet meer gezien. Men verzekert, dat de familie voornemens is Engeland te verlaten.

Londen, 18 Junij. Generaal sir Frederick Fenwick Williams, de verdediger van Kars, ontving voor eenige dagen bij zijne aankomst te Douvres de gelukwenschingen van het gemeente bestuur aldaar. De generaal betuigde zijnen dank voor de hem ten deel gevallen onderscheiding; deelde eenige bijzonderheden mede van zijne reis en sprak op de meest loffelijke wijze van den Russischen generaal Murawieff. »De Russen hebben mij,” zeide de generaal, »met de meeste welwillendheid bejegend en voor zulke vijanden koester ik de hoogste achting. De keizer van Rusland en de koning van Pruissen hebben mij een onthaal bereid, dat ik nimmer zal vergeten. In Frankrijk ondervond ik dezelfde genegenheid, toen ik te midden der Franschen, onze roemrijke en dappere bondgenooten, was aangekomen. God geve dat dit verbond eene lange reeks van jaren moge duren! (*Toejuichingen.*) Eergisteren werd ik aan den keizer der Franschen voorgesteld, van wien mij onlangs de uitstekende eer te beurt viel, het commandeurskruis van het Legioen van Eer te ontvangen. Daar ik mijn kruis naar Engeland had gezonden, deed het mij leed het bij deze gelegenheid niet op mijne borst te kunnen dragen; ik gaf den keizer mijn leedwezen te kennen en onderrigtte hem tevens van de reden, waarom ik het kruis niet droeg. Onmiddellijk stond de keizer op en zeide mij: „Ik zal u een ander geven.” Een oogenblik later overhandigde hij mij de ster van het grootkruis der orde, dat hij zich verwaardigde mij te verleenen. (*Toejuichingen.*) Ik begreep en gij zult met mij begrijpen, dat dit gunstbewijs was gegeven aan het Engelsche volk en niet aan mij. Het was evenmin verwacht als gevraagd.” (*Toejuichingen.*)

Londen, 19 Junij. Op het bekend worden te Liverpool van den bepaald uitgedrukten wensch van onze regering, om eene vredebreuk met de Ver. Staten te vermijden en het geschil te vereffenen, zonder tot oorlogvoeren over te gaan, gaven de meeste kapiteins van Amerik. schepen hunne blijdschap deswege te kennen door het versieren hunner schepen, hetgeen eene aangename vertooning opleverde.

— Te Liverpool hebben eergisteren meer dan 900 spoorweg-bedienden de werkzaamheden gestaakt, omdat de directeuren van den noordwestelijken spoorweg besloten hebben hunne salarissen te verminderen; men heeft terstond een 50-tal andere personen uit Londen, ontboden, doch dit is op ver na niet voldoende; weinige [redacted] van 60,000 £st. aan de maatschappij berokkend.

BELGIE.

Brussel, 16 Junij. Thans kan men een juist overzigt geven van de sterkte der partijen in de kamer van vertegenwoordigers, welke, tenzij zij buitengewoon bijeengeroepen mogt worden, op den 11den November, den bij de grondwet bepaalden tijd, zal bijeenkomen. Van de 108 leden zendt Antwerpen 6 Katholijken en 4 liberalen, Braband 6 Katholijken en 11 liberalen, Oost-Vlaanderen 20 Katholijken en geen enkel liberaal, West-Vlaanderen 10 Katholijken en 6 liberalen, Henegouwen 10 Katholijken en 8 liberalen, Luik 11 liberalen en geen enkelen Katholijk, Limburg 2 Katholijken en 1 liberaal, Luxemburg 2 Katholijken en 3 liberalen, Namen 4 Katholijken en 2 liberalen; dus in het geheel 62 Katholijken tegen 46 liberalen of eene meerderheid van 16 stemmen ten gunste van de clericale partij.

FRANKRIJK.

Parijs, 11 Junij. Naar aanleiding van het besluit des Keizers en der Keizerin, om op te treden als peter en meter over al de kinderen, die in Frankrijk zijn geboren op den dag, waarop de Kroonprins het licht heeft gezien, zijn meer dan 3600 aanvragen bij de regering ingekomen. De prefecten hebben last bekomen, om te onderzoeken, of de aanvragen gegrond zijn, en in welke omstandigheden de gezinnen verkeeren. Aan de hulpbehoevende gezinnen zal eene jaarlijksche bijdrage, te vinden op de civiele lijst des Keizers, worden verstrekt. HH. MM. belasten zich met de opvoeding der kinderen, die hunne ouders mogten verliezen. Ingeval de ouders de kinderen mogten willen doen doopen op den dag, waarop de Prins zal worden gedoopt, zal de maire, wanneer men het mogt verlangen, den Keizer vertegenwoordigen.

— Men spreekt van een misverstand, hetwelk tusschen den maarschalk Pélissier en het hof zou ontstaan zijn, naardien dit laatste hem den staatkundigen invloed weigert, dien hij, op het voetspoor van zijnen voorganger op het veld der wapenen, den maarschalk Bugeaud, schijnt te verlangen, terwijl men, van de andere zijde, hem wel als een uitstekend krijgsman, maar als een ongeschikt diplomaat, aanmerkt.

— Uit de overstroomde streken luiden de berigten omtrent den waterstand gunstig; de rivieren blijven dalende.

— Men schat het verlies van materieel, mobilair, vee en gewassen, dat door de overstrooming is geleden, op niet minder dan 1000 millioen fr.

DUITSCHLAND.

Berlijn, 12 Junij. Alhier bevindt zich eene deputatie, bestaande uit twee Engelschen en een Franschman, die op last van de Britsche afdeeling van het Evangelische Verbond moeten trachten, eene Europesche conferentie van het Verbond voor te bereiden. De Koning moet de deputatie welwillend hebben ontvangen en in de zaak groot belang stellen. De conferentie zou in het volgende jaar alhier worden gehouden.

Weenen, 18 Junij. In een brief uit Weenen aan de *Indép belge* wordt over den minister van financiën, baron von Bruck, den eenigen protestant, die een der aanzienlijkste staatsbetrekkingen bekleedt, het volgende gemeld: »Allen, die de eer hebben van nabij met baron von Bruck bekend te zijn en met hem om te gaan, weten dat hij, hoezeer het moeijelijke standpunt beseffende, waarop hij (in Oostenrijk) èn als protestant èn als minister staat, zich echter weet te houden buiten alle partijschap, zoo als die door het concordaat in niet geringe mate is opgewekt. Als minister zal hij aan de eene gezindte geene gunsten verleenen ten nadeele der andere, evenmin als hij ze voor de zijne zal eischen; als verlicht staatsman heeft hij tot beginsel, dat eene godsdienst, die een levensbeginsel in zich heeft, geen steun noodig heeft om te blijven bestaan."

— De bisschoppelijke conferentiën, die zich in de jongst verloopen dagen hebben onledig gehouden met de schadeloosstelling door den staat aan de kerk te voldoen voor de haar ontnomen tienden, welke schadeloosstelling op 130 milioen florijnen wordt bepaald, behandelen thans de kwestie van de biecht, welke zij willen verpligtend maken, zoodat ieder aan zijnen pastoor een bewijs zal moeten vertoonen, waaruit blijkt dat hij aan het voorschrift der biecht heeft voldaan.

Weenen, 14 Junij. De geestelijkheid schijnt zich al meer en meer met al wat het burgerlijk leven betreft te willen bemoeijen. Zoo heeft b. v. de geestelijkheid in den omtrek dezer hoofdstad den landlieden en hunnen kinderen ten strengste verboden, op zon- en feestdagen het ooft te plukken, als eene bezigheid zijnde, welke slechts geld verdienen ten doel heeft. Ingevolge hiervan zijn thans de vruchtmarkten van Weenen op de Maandagen met het ooft van het jaargetijde, b. v. kersen, aardbezien, enz. zeer spaarzaam voorzien. Nog een voorbeeld hiervan: in een hospitaal, dat zich in de voorstad Wieden bevindt, zijn op verlangen der aldaar fungerende geestelijkheid eenige der practiserende geneesheeren, die tot de Israelitische geloofsbelijdenis behooren, van die inrigting geweerd.

Weenen, 16 Junij. De Prinses Mickeladse van Kutaïs is tot twintig jaren dwangarbeid in de mijnen van Siberie veroordeeld; deze vrouw had haren echtgenoot door vier mannen doen vermoorden, met een waarvan zij verboden omgang had. Haar zoon, de Prins Assion Mickeladse, is, wegens medepligtigheid aan die misdaad, veroordeeld om bij het leger ingelijfd te worden, terwijl hij al de aan zijn rang verbonden regten verliest.

Berlijn, 17 Junij. Naar men verneemt heeft lord Bloomfield, britsch gezant bij het pruissische hof, van lord Palmerston een nota ontvangen, met last haren inhoud vertrouwelijk en mondeling aan baron von Manteuffel mede te deelen. Het doel dezer nota moet wezen zich voor te bereiden op alle mogelijke gebeurtenissen, daar de engelsche regering, wegens de aangelegenheden van Centraal-Amerika, zich in de noodzakelijkheid bevindt, haar escader van de Bermudische eilanden, met twee schroeflinieschepen, drie schroeffregatten en vier-en-twintig kanonneerbooten te versterken. Door lord Bloomfield is onmiddellijk aan den hem verstrekten last voldaan.

DENEMARKEN.

De heer von Scheele, minister voor de zaken van het hertogdom Holstein en tevens afgevaardigde, zoo als onze lezers zich zullen herinneren, door den Holsteinschen landdag van hoog verraad beschuldigd, is door den openbaren aanklager gedagvaard, om den 4 Augustus e.k. te verschijnen voor het hoog geregtshof van appel te Kiel.

RUSLAND.

Volgens een brief uit Warschau, door het Russischgezinde dagblad *le Nord* medegedeeld, zoude de door Alexander II uitgevaardigde amnestie algemeene vreugde onder de Polen te weeg gebragt hebben. Zoo als men echter weet, is door de uitgewekene Polen te Parijs geprotesteerd tegen de strekking van de amnestie, welke de Polen, die voor de vrijheid en onafhankelijkheid van hun vaderland gestreden hebben, als oproerlingen wil doen voorkomen. Een brief uit Parijs, in hetzelde dagblad voorkomende, wil evenwel weten, dat onderscheidene Polen geweigerd zouden hebben aan deze demonstratie deel te nemen.

— Een brief uit Petersburg meldt, dat de grootvorst Constantijn zich op dit oogenblik ijverig bezig houdt met de nieuwe bewapening der marine. Verscheide oude groote schroeforlogschepen bij de drie divisien der Oostzeevloot waren afgekeurd.

— Bij een vonnis van den krijgsraad is wederom een Russisch hoofd-officier, de kolonel Broniewski, intendants-commissaris bij de Zwarte zeevloot te Rostow, wegens verkwisting van staatsgelden en materieel, van zijnen adel, rang, orden en waardigheden vervallen verklaard en tot gemeen soldaat gedegradeerd. Dit vonnis is door den Keizer goedgekeurd.

— De *Oest. Z.* deelt een gerucht mede, volgens hetwelk Odessa tot eene vrijhaven zoude verheven worden; het gebied dezer vrijhaven zoude tot ongeveer de uitgebreidheid van die van Hamburg vergroot worden; de kosten voor het graven der gracht, die de nieuwe grenzen zoude bepalen, worden op 750,000 r. begroot; voorts zoude Kinburn als een onhoudbaar punt geslecht, daarentegen Oczakoff versterkt worden.

— Naar het schijnt, heeft men voorloopig afgezien van het voornemen om Sebastopol te herbouwen. Deze stad heeft haar gewigt verloren, doordien zij niet meer een oorlogshaven kan zijn, terwijl zij uit een handels oogpunt beschouwd de voordeelen niet aanbiedt, die Odessa oplevert. De vredesvoorwaarden (van 30 Maart) zijn zoo als van zelf spreekt niet van toepassing op de noorderforten, en waarschijnlijk zal het, ter completering dezer verdedigings-linie, noodig zijn eenige punten van het zuiderdeel daarbij op te nemen. Evenwel zal deze gedeeltelijke herstelling van Sebastopol de stad tot geen oorlogshaven maken, maar alleen een gevolg zijn van de noodzakelijkheid, om in de Krim een vesting te hebben, dewijl Eupatoria daartoe te weinig geschikt is.

ITALIË.

De jongste berigten spreken thans ten stelligste het beweren van *l'Univers* tegen, dat een concordaat tusschen Toscane en den H. Stoel zoude gesloten zijn. Een brief uit Turijn verzekert, dat de Fransche gezant te Florence, de prins de la Tour d'Auvergne, krachtige vertoogen heeft gedaan tegen het sluiten van zulk een concordaat. Men beweert zelfs, dat de Heer Baldasserini, het hoofd van het Sardinische cabinet en de Heer Bargagli, Toscaansche gezant bij den H. Stoel, beide warme voorstanders van de Leopoldinische wetgeving, meer dan ooit in guust staan.

— De jongste mededeelingen omtrent de gemeenschappelijk door Frankrijk en Oostenrijk van de onderscheidene Italiaansche staten verlangde hervormingen, melden eenparig, dat deze hervormingen zeer gematigd zijn. Dit was overigens wel te denken, volgens de omstandigheid, dat Oostenrijk zich ten dezen opzigte bij Frankrijk aangesloten had. Het belangrijkste van die mededeelingen over de Italiaansche zaken is, dat de ontruiming van den Kerkelijken Staat door vreemde troepen, Fransche en Oostenrijksche, op handen zoude zijn; deze ontruiming zoude op den 1sten October gedeeltelijk plaats hebben. Wat overigens de verlangde hervormingen betreft, betwijfelt men het algemeen, dat deze voldoende zullen zijn, om aan den staat van spanning, welke op dit oogenblik in Italie heerscht, een einde te maken. De middelen ter genezing van den kranken toestand van Italie, aldus aangewend, schijnen weinig voor de ongesteldheid berekend te zijn.

— Brieven uit Rome stellen het als zeker, dat de jonge Lucien Bonaparte eerlang tot cardinaal zal verheven worden. Een cardinaal, wien men de opmerking maakte, dat de jeugd van Lucien Bonaparte een hinderpaal voor zijne verheffing tot gezegde waardigheid konde zijn, antwoordde, dat de jeugd aan de overige goede eigenschappen van den toekomstigen cardinaal geen nadeel zoude doen.

— Een brief uit Turijn van 5 Junij deelt bijzonderheden mede, omtrent de wijze, waarop de ridder generaal Dabormida, die met eene speciale zending bij het Russische hof belast is geweest en den 24sten Mei te Warschau is aangekomen, aldaar ontvangen is geworden. Daaruit blijkt, dat dien generaal vele blijken van onderscheiding zijn te beurt gevallen. Keizer Alexander II heeft, voor zijn vertrek van Warschau naar Berlijn, den generaal Dabormida in een afscheidsgehoor ontvangen. Daarna eene militaire oefening der kozakken bijwonende, heeft de Keizer den generaal nogmaals willen begroeten. Hij heeft hem met luider stemme geroepen, en zich van zijn gevolg afgezonderd, ten einde zich in een gesprek van zeer vertrouwelijken aard gedurende een geruimen tijd met den generaal te onderhouden. Uit alles schijnt te blijken, dat de diplomatieke betrekking tusschen Rusland en Sardinie, zoo zij niet reeds op een zeer goeden voet is gebragt, dan toch zeer zeker van zeer vriendschappelijken aard zal worden.

GRIEKENLAND.

Volgens berigt uit Athene van den 7 Junij zijn eenige rijtuigen, waarin reizigers zaten, op den weg naar den Piraeus, door roovers aangevallen en is een bloedig gevecht tusschen deze en een fransche patrouille daarvan het gevolg geweest.

— De bevolking van Griekenland bedroeg in 1832 slechts 712,603, thans 1,042,527 inwoners, waarvan 229,259 landbouwers, 6280 handelaars, 27,312 zeelieden, 25,542 tot de nijverheid behoorende. Gedurende een tijdvak van 15 jaren is de zeehandel verdriedubbeld, bedragende in 1838 88,502 tonnen, in 1853 247,661. Van 1832 tot 1854 is de uitgestrektheid bebouwbaar land verdubbeld en de productie verviervoudigd. De scholen werden vóór 15 jaren slechts door 3000, in 1855 door 46,528 leerlingen bezocht. Wat de werken van algemeenen nut betreft, zijn wegen aangelegd van Athene naar Thebe, van Tripoli naar Nauplia, van Lamca naar Stylida, van Argos naar Nauplia, van Calamaki naar Lutraki; voorts zijn de volgende havens verbeterd: van den Piraeus, Syra, Andros, Catacolo, Naxos, enz.; veel lands is aangewonnen door de droogmakingen van Lacedaemon, Corinthe, Cynurie en Elis.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

De gisteren ontvangen Weener dagbladen spraken van ongeregeldheden, welke in Wallachije hadden plaats gehad, zonder in nadere bijzonderheden te treden. Brieven uit Bucharest doen zien, dat zij van vrij ernstigen aard zijn geweest en hebben plaats gehad te Buzeo, de hoofdplaats van een district in Wallachije. Oostenrijksche troepen en eenige Wallachysche soldaten, waarvoor de bevolking partij heeft getrokken, hebben in de straten dier stad gevochten, bij welke gelegenheid 20 personen zijn gekwetst en 4 gevallen; de Oostenrijkers zouden de aanvallers geweest zijn. In allen gevalle schijnt hieruit op nieuw te blijken, dat de Oostenrijkers weinig bemind zijn bij de bevolking.

EGYPTE.

Bij besluit van den onderkoning is het herstel der geneeskundige school en van de geheele geneeskundige dienst te Cairo bepaald. Genoemde school, waar veel misbruiken waren ingeslopen en die dikwijls het tooneel van ongeregeldheden is geweest, werd gesloten toen Mohammed-Said aan het bewind kwam, welke vorst echter steeds bedacht was op middelen om ze te herstellen. De nieuwe inrigting, veel vollediger en beter dan de vroegere, zal staan onder de leiding van dr. Rayer, een duitsch geneesheer. Burgerlijke en militaire hospitalen, cabinetten van chimie, natuurkunde en natuurlijke historie, een kruidtuin en een acclimatisatie-tuin zullen er aan worden toegevoegd.

— Aan de christenen, die bij de troepen des onderkonings zijn ingelijfd, is vergunning verleend op Zon- en feestdagen de godsdienstoefeningen in de kerken hunner gezindte bij te wonen. Zij zullen *en corps* derwaarts worden gebragt en van daar terugkeeren.

HAITI.

De *Boston Traveller* deelt een schrijven mede uit Aux-Cayes van 10 Mei, waarin gezegd wordt, dat op Haiti op het platte land een geduchte opstand tegen keizer Soulouque was uitgebarsten. Een corps van 2 à 3000 insurgenten had een post tusschen Aux-Cayes en Piegrey in bezit genomen, in den nacht van den 9 op 10 Mei, met het doel, om de stad den volgenden dag aan te vallen. De militaire autoriteiten bekwamen eerst ten zeven ure des morgens kennis van het feit. Er werd terstond alarm geslagen en ieder volwassen man moest zich bij de troepen voegen. Ten 10 ure begaven de troepen en burgers, ten getale van 500, zich op marsch. Waarschijnlijk zullen zij de aanvallers niet aangrijpen, en zich vergenoegen de stad te verdedigen tot zij versterking zullen bekomen hebben. Een postscriptum van den 11 voegt er bij, dat op nieuw alarm wordt geslagen, dat, volgens een gerucht, de soldaten der stad zijn teruggeworpen, dat de insurgenten al meer en meer naderen en dat de bevolking ondertusschen als zinneloozen door de straten holt en de levensmiddelen verbrandt.

CUBA.

Brieven uit Havana van 30 Mei melden, dat de erkenning van het bestuur van Walker-Rivas op het eiland veel sensatie had verwekt. Men had daar geene tijdingen ontvangen van de Spaansche expeditie tegen Mexico, sedert zij Cuba verlaten had.

De stoomboot Pizarro had men te Havana achtergehouden, om tot coerier te dienen tusschen den bevelhebber van het escader en generaal Concha. Men zeide dat, indien de president Comonfort niet onmiddelijk regt deed wedervaren aan de eischen van Spanje, eene tweede divisie der vloot, bestaande uit acht oorlogschepen en verschillende transportschepen met troepen, naar Mexico zoude worden gezonden. Een zeker aantal stoombooten zoude gebezigd worden tot de dienst der linie tusschen Havana en Cadix, terwijl de schepen, welke thans die dienst verrigten, in oorlogschepen veranderd zouden worden. Er heerschte veel bedrijvigheid in de militaire departementen van het eiland. (Gelijk men weet heeft, hetgeen men op Cuba bij het verzenden dezer berigten nog niet konde weten, Spanje de bemiddeling van Frankrijk in zijne geschillen met Mexico aangenomen.)

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Augustus 23	Engelsch	West	Audreids	Londen	26 April	Singapore.
» 24	»	Laurence	R. Salmon	Singapore	10 Aug.	Liverpool.
» —	Fransch	Maurice en Reunion.	Narasse Galene	»	9 »	Havre de Grace.
» —	Amerikaansch.	Hussar	A Winsor.	Whampoa	15 Julij	New-York
» —	Engelsch	Wave	John Lucas,	Singapore	29 »	Londen.
» —	Amerikaansch	Northern Light	S. Doane	Manilla	26 »	Boston.
» —	»	Sea Bird	S. Weston.	Singapore	16 Aug.	»
» 25	Engelsch	John Jaijlor	K. W. Charlesson	Foochow	17 Julij	Londen.
» —	»	Wm. Milles		Melborm	19 Aug.	Singapore
» —	Amerikaansch	Rebekah.	Hotohkiss	Padang	— »	Batavia.
» 26	Spaansch	Emigraute	D J W. de Juan	Manilla	23 Julij	Habana.
» 27	Amerikaansch	Isaak Walton	G. Williams	Batavia	23 April	New-York.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum	Vlag.		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Agenten.
Augustus 26	Nederlandsch	schip	Zeevaart	A. Ligel.	Pecalongan	24 Aug.	B Kopersmit en co.
» —	»	»	Padang	M. W. Zwart.	Probolingo.	19 »	Tiedeman en v. d. Burg.
» 27	Z. M.	stooms	Amsterdam.	kapt. luit. t/z de Vries.	Lamponge	26 »	
» —	Nederlandsch	bark	Sirius	H. Mulder	Pekalongan	25 »	B Kopersmit en co.
» 28	»	bark	Java	van Dam	Soerabaya		»
» —	»	»	Zes Gezusters.	J. R. de Boer.	»		Maclaine Watson en co.
» —	Amerikaansch.	»	Rebecka	Hotohkiss	Padang.	19 Aug.	Paine Stricker en co.
» 29	Nederlandsch	bark	Maria Didrika.		Rotterdam.		Landberg Bezoet de Bie & co.
» —	Engelsch	»	Ann Adamson.		Singapore		Mc. Ewen en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Augustus 27	Nederlandsch	bark	Albrecht Beyling	G. L. Muller	China.
» 28	»	»	Princes Sophia	Spaanderman	Soerabaya.
» —	»	»	Osiris	Cramer	»
» 29	»	schip	Padang	M. W. Zwart	Rotterdam.
» 30	Nederl. Indisch	brik	J. C. Ross	Ross	Cocos Eiland.
» —	Nederlandsch	bark	E W. van Dam van Ysselt	J. F. G. van Roggen	om de Oost.
» —	»	»	Generaal Baron van Geen	G. Rotgans	Nederland.
» —	Engelsch	»	Gleaner	G. Wils	Singapore.
» —	Nederl. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	J. Prins	Samarang.
» —	Nederlandsch	schip	Ary Scheffer	J G. Kunst	Bantam.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Doctrina et Amicitia	P. Haaksma	Samarang.	de Weerdt Ruyl en co.
»	»	Louise Weihelmina	F. G. van Campen	» en Soerabaya	»
»	»	Senior	K. L. Swart	Golf van Persie	C. Bahre en G. Kinder.
»	»	Vier Gebroeders	P. J. Hahen	Nederland	E. Moormann en co.
»	»	S. van Heel *	A. H. van der Waal		Landberg, Besoet de Bie en co.
»	schip	Bellona	Ten Ham	Havanah	G. Suermondt en co.
»	bark	Macasser	J. van der Meyden	Tjilatjap	»
»	»	Copernicus	L. Visser		»
»	»	Vondel	Verhagen	Sam., Soer. en Nederland	van Ommeren, Rueb en co.
»	»	Marinus Willem *	P. van Duyn	Nederland	Maclaine, Watson en co.
»	»	Zes Gezusters	J. R. de Boer	Rotterdam	»
»	»	Jacoba Christina *	J C Berk	Samarang.	Haager en Schnurman.
»	»	Pauline *	B. J. Post	Amsterdam	»
»	»	Twee Gezusters	de Wilde		B. Kopersmit en co.
»	»	Staatsraad Baud	de Jong		»
»	»	Sirius	Mulder	Amsterdam	»
»	»	Joan Melchior Kemper	Rosier		»
»	»	Java	van Dam	Amsterdam	»
»	schip	India *	d' Arnaud Gerkens	Rotterdam	Reynst en Vinju.
Nederl. Indisch	bark	Ellen *	Winter	Samarang	B. Kopersmit en co.
» »	bark	So-ootban *	Sech Alie bin Sanseer	»	D. N. Buys en co.
» »	bark	Becht Mastora *	Said Alhabassy	Soerabaya.	»
» »	»	Alnoer *	Sech bin Awab Said	Samarang	B. J. Jacobs.
» »	brik	Noorful *	Sech Baoseer	Cheribon	»
Engelsch	bark	Swan *	W. Simpson	Australie	E. Moormann en co.
Belgisch	schip	Catteaux Wattel *	Meyer		Busing. Schröder en co.
Pruissisch	»	Duisburg *	Meyer		»
Fransch	»	Michel Montaigne *	Gachet		»
Zweedsch	bark	Sophia *	Birus	Zweden	»
Amerikaansch	bark	Cijnthia *	Barlett		Paine, Stricker en co.
»	»	James Drake *	W. Price	Engeland	»
Deensch	bark	Escort	Skiebye	California	»
»	brik	John *	F Looft	Copenhagen	C. Bahre en G. Kinder.
Hamburgsch	bark	Christian *	G P. N. Binder		»
Bremer	»	Clemens *	A. F. Hunteman.	Golf van Persie	»
»	schip	Martthe			Metzendorff, Wilmans en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 19	Eng.	schip Messenger	Th. Devine	Delly.
» 20	Ned.	Margaretta Simonettha	Hoffman	Batavia.
» —	»	schip Straat Balij	van de Ven	»
» —	N. I.	schoener Schander Salim.	Said Madewie.	Banjermass.
» 22	»	stooms. Padang	Schipper	Batavia.
» 25	»	schoener Machmood	M. bin Malik.	Banjermass.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug. 19	Ned.	bark Johanna Alida	S. Visman	Nederland.
» —	N. I.	bark Fathal Kair	Ong Kesoeij	Grissee.
» 20	Ned.	bark Tagal	J. F H Gobel	Nederland.
» —	Eng.	bark Emma	A. Griffin	Booby Eil.
» 21	Ned.	bark Ternate	A. G. Bosch	Bima.
» —	N. I.	schoener Hiatlie	Tjoa Tingbing	Balie Bad.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	schip	Alnoer Salim	Hadjie Amin	Banjermassing en Sumanap	
» »	schoen.	Tjenlie	The Mahowa	Balie	Gezagvoerder.
» »	kotter	Eduard	Begong	Batavia	»
» »	bark	Idre Malmane	Hadjie Aboebakar.	Sumanap	Gezagvoerder.
» »	»	Sarie Elmashoor	Mohamat Yasin	Banjermassing	»
» »	»	Hing Goan.	Mohamat Taijeep	Balie.	Tan Bindjang.
» »	»	Amanatul Barie	Sech Bantak	Sumanap	Gezagvoerder.
Nederlandsch	schip	Charlotta	J. M. Sobels	Sumenap	Fraser Eaton en co.
»	»	Bommelwaard	F. H. A. Loos	Ned. en Panaroekan	»
»	»	Maleyer	P. R. Bok	Ned. via Pasaroean	Ruyl, Cramer en co.
»	schoen.	Ano	L. Claassen.	Macasser	Gezagvoerder.
»	bark	Menado	W. G. Pistoom	Timor Koepang	Cores de Vries.

Aangekomen schepen te *Indramayoe*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 19	Ned.	bark l'Esperance	J. Hewart.	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 18	Ned.	schip Ambarawa	J. Buijkers	Batavia.
» —	N. I.	bark Inglie	Kwee Koga	Riouw.
» —	»	» Thee Goan	Lim Tokan	»
» —	»	brik Pasekan	Lim Ketjiang.	Batavia.
» 20	N. I.	brik Tartar	Tan Enghok	»
» 23	»	bark Goanlie	Lo Sientjian	Riouw.

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug. 17	N. I.	bark Thee Goan	Lim Tokan	Tagal.
» —	»	schooner Bientang Tiga	Kosiong	Samarang.
» 20	»	bark Elmassoor	Said Aboebaker	Sumanap.
» —	»	brik Pasekan	Lim Ketjang	Pekalongan.
» 21	»	bark Inglie	Kwee Koga	Tagal.

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 18	Ned.	fregatschip Palembang	J. Hoekstra	Batavia.
» 21	N. I.	bark Lachmadie	Sech Sahak	Riouw.
» 23	»	bark Inglie	Kwee Koga	Probolingo.

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug. 20	N. I.	bark Thee Lieng	Ko Djakhie	Riouw.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 15	N. I.	schoener Katjong	Saka	Panaroekan.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug. 18	N. I.	schoener Katjong	Saka	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Probolingo*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug. 20	Ned.	schip [illegible]	M. W. Zwart	Nederland.
» —	»	schip Gen. Baron v. Geen	G. Rotgans	»

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 11	Ned.	bark Hector	M. Paulino	Batavia.
» 16	N. I.	bark Jadul Karim	Abdul Sellik	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug 11	N. I.	schoener Sophia	Siondo Djaya	Pasoeroean.
» 13	»	bark Fathul Joesoer	Said Baoesser	Pontianak.
» 14	»	schoener Sumatra	Mohamat Arsal.	

Aangekomen schepen te *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. [illegible]	Ned.	[illegible]	Haasnoot	[illegible]

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug. 18	N. I.	bark Hendrik Jan.	v. d. Meijden	Rotterdam.

Aangekomen schepen te *Panaroekan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 15	Ned.	Staatsraad v. d. Houven	F. Heijmerikx.	Soerabaya.
» —	»	schip Dirk Arnold	D L Geerling	»

Aangekomen schepen te *Pangool*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug. 13	Ned.	schip Carolina	Groswinkel	Sumanap.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 24 tot en met den 26 Augustus 1856.

Met het Eng schip *Pestenjee Bomanjee*, kapt. *Grange*, de heer *Andersen*, van *Schotland*.

Overzee de heer *B. P. van den Broek*, van *Manilla*.

Overzee de heer *F. L Samuels*, van *Indramaijoe*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 23 tot en met den 26 Augustus 1856.

Met het N. I. schip *Oeij Sinjo*, kapt *Kwee Santiang*, de heeren *T. C. Simonet, L A Struwer*, Mevr *J M van Dockum*, naar *Pekalongan*.

Overland de heer *J G Booth*, naar *Preanger Regentschappen*.

Overland de heer *F. L Samuels* naar *Bantam*.

Overland de heer *F. Bertling*, naar *Poerwakarta*.)

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 18 *tot en met den* 23 *Aug.* 1856.

AANVOER

Van Cheribon per praauw sampang gez. Barie.

385 pic. rijst. *Sie Tjongseeij.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Suura.

330 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Becassie per praauw sampang gez. div.

440 pic. rijst. *Tebleng en Kenghie.*

Van Krawang per praauw sampang gez. div.

300 pic. rijst. *Tjuk.*

Van Tjicao per praauw sampang gez. div.

325 pic. rijst. *Kim San.*

Van Tjikandie per praauw sampang gez. Braim.

250 zakk. rijst. *Tiedeman en van Kerchem.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Bjak.

230 pic. rijst. *Tiijoe Koseng.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Sakiosmien.

228 pic. rijst. *Tjieng Djimseng.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. div.

540 pic. rijst. *Oeij Pekong en Oeij Pakwat.*

Van Tagal per praauw Maijang gez. Djiman.

9 koij. rijst. *Kergner.*

Van Tagal per ned. ind. schip *Almanseer*, gez. Said alie Bindjen.

$2604^{20}/_{100}$ pic. suiker. *O. J. M. v. Ass. en L.*
12 pic. olie. 6 zakk. staart-peper. 1 pak kleedjes. *Brown.*
1 kt. beenzwart. 6 pic. suiker. *Berestein.*

Van Pecalongan en Cheribon per ned. ind. schip *Oeij Sinjo*, gez. Kwik Samiang.

$11^{20}/_{100}$ pic. tabak. *Oeij Is.*
$2534^{90}/_{100}$—$1961^{80}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
$2^{70}/_{100}$ pic. tabak. $1^1/_2$ corg. doeken. *Gesage.*

Van Tjikarang per praauw sampang gez. div.

250 zakk. rijst. *Adjiem.*

Van Krawang per praauw sampang gez. Ketjiel.

200 pic. rijst. *Tan Tjing.*

Van Gadeng Gadeé per praauw sampang gez. div.

400 pic. rijst. *Adjiem.*

Van Tjikandie per praauw sampang gez. ....

300 pic. rijst. *Maclaine Watson en co.*

Van Tanara per praauw sampang gez. div.

630 pic. rijst. *Ang Hoeij en Koh Loempoes.*

Van Passilian per praauw sampang gez. Toteng.

200 pic. rijst. *Lie Tiang.*

Van Poelogadoong per praauw sampang gez. div.

200 pic. rijst. *Kean Boen.*

Van Krawang per praauw sampang gez. div.

500 pic. *Asie en Lim Gong.*

Van Passilian per praauw sampang gez. div.

230 pic. rijst. *Lie Tiang.*

Van Tagal per praauw sampang gez. Kaliem.

14 koij. rijst. *Tan Agiok.*

Van Indramaijoe per praauw Maijang gez. div.

419 pic. rijst. $5^1/_2$ corg. bat. goederen. div. *Chinezen.*

Van Tanara per praauw sampang gez. div.

330 pic. rijst. *Lim Ngeleen en Tan Cate.*

Van Nederland per ned. schip *Australie*, gez. Harten. agt. Landberg Besoet de Bie en co.

50 kn. wijn. *Agenten.*
10 kn. bier. 2 md. wijn. 8 vs. boter. 100 hammen. 20 ps. gez. vleesch. *Order.*

Van Tjikandie per praauw sampang gez. Pano.

200 zakk. rijst. *Tiedeman en van Kerchem.*

Van Tanara per praauw sampang gez. div.

320 pic. rijst. *Lim Gam en Ang Hoeij.*

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Neijts. agt. Cores de Vries.

6 vn. vleesch. 1 keld. genever. *f* 100,000.— zilv. munt. 1 kt. monsters. *Order.*
27 pic. lange peper. *Bahre en Kinder.*
3 ks. shertings. *Busing Schröder en co.*
3 ks. manufacturen. *Adam en co.*

Van Cheribon en Pecalongan per ned. schip *Abyné*, gez. Klein. agt. Bahre en Kinder.

[illegible] koffij.

UITVOER

Naar Samarang per ned. ind. schip *Naga Laut*, gez. Wentholt. agt. Kopersmit en co.

200 keld. genever. *Reijnst en Vinju.*
20 ks. glaswerk. 25 do. papier. 40 pakk. schoppen. *Busing Schröder en co.*
5 vn. bier. *Dummler en co.*
3 ks. galanterien. *v. Leeuwen en co.*
200/m. man. sigaren. *Martin Dyce en co.*
3 vs. hagel. *Abeelen Dennison en co.*
1 kt. woll. goederen. 1 do. zijde goederen. *Bahre en Kinder.*
4 ps. meubelen. *Mander.*
1 kt. doeken. 2 do. sarongs. 2 do. ijzerwerk. 1 do. wit katoen. 1 do. kramerijen. 1 do. modewaren. 1 do. reiszakken. 1 do. dassen. 7 bs. kurken. *Pandel en Stichaus.*
2 ks. kramerijen. *Gumprich en Straus.*
6 coll. ijzerwerk. 6 vn. azijn. 1 pak zweepen. 2 kn. vleesch. *Reijnst en Vinju.*
1 piano. *Meijer.*
6 ks. meubelen. *Gebr. Rosolje en co.*
6 ks. cambrics. 8 do. meubelen. *Martin Dyce en co.*
2 ks. linnen. 1 do. drills. 1 do. [illegible] 1 do. [illegible] 1 do. leder. 1 do. laken. 2 koffij branders. *Metzendorff Wilmans en co.*
49 ks. engebl. katoen. 81 do. madapoll. 29 kn. eng. [illegible] *Tiedeman en v. d. Burg.*
77 coll. diversen. *John Pryce en co.*
25 pakk. drills. 7 ks. ijzerwerk. 1 brandkast. *Haager en Schuurman.*

Naar Cheribon en Tagal per ned. ind. schip *Goenle*, gez. Giam Liangseeij.

25 ks. wit katoen. *Sech Moh. Befadel.*
3 kn. glas. 6 bladenzink. 600 steenen. 1 pak kleederen. *John Pryce en co.*
20 pic. rotting. *Paine Stricker en co.*
15 pic. was. 24 ks. div. koopmanschapp. 1 pak doeken. 1 baal tjauls. *Sech Moh. Befadel.*
12 ks. bier. *Abeelen Dennison en co.*
20 ks. madapoll. 1 kt. chitzen. *Said alsewie Ataa.*
1 kt. zijde fluweel. 2 do. provisien. 1 do. hoeden. 3 do. parfumerien. *Louran en van Walcheren.*
300 pic. zw. ijzer. 56 ks. div. koopmanschappen. *Tjieng Djimseng.*
200 ps. sp. matten. *Sech Moh. Befadel.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. schip [illegible] Mochamad Soman.

$12^1/_2$ corg. woll. dekens. 1 bl. calicots. [illegible] koopmanschapp. $2^{00}/_{100}$ pic. benzoin. $3^{00}/_{100}$ do. [illegible] peper. *Lim Oentat.*
2 bn. everlast. 5 ks. calicots. [illegible] *Moh. Yassien bin Hadjie Hassan Oedin.*
45 pic. zw. peper. [illegible]
1 bl. chitsen. [illegible] ijzewaden. 1 kt. slendangs. $^1/_2$ pic. corralen. $5^{00}/_{100}$ [illegible] 3 corg. woll. dekens. 1 kt. kain pandjangs. 1 kt. [illegible] chitsen. 50 pic. zw. peper. *Pan Tinghin.*

Naar Palembang via Krawang per ned. ind. schip *Digna*, gez. Oedien.

[illegible] 1 spiegel. 1 vat eng. bier. 1 md. bier. 1 kt. [illegible] 1 do. uren. 1 md. azijn. 1 vat zout [illegible] 1 do. [illegible] 2 ks. kaarsen. 3 do. ala-olie. 1 do. medoc. 1 pic. zeep. *John Pryce en co.*
25 vs. spijkers. 67 ps. kapmessen. 2 dos. vijlen. 5 coll. aardewerk. *Hofland.*
3 coll. zeildoek. *Machmoed.*
7 maten. 1 keld. genever. 1 kt. azijn. 1 do. eng. bier. 1 do. wijn. 2 ks. diversen.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.